

Stichting Sonsbeek & State of Fashion
Bestuursverslag en jaarrekening 2022

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
<u>BESTUURSVERSLAG 2022</u>	
1. Algemeen	-2-
1.1. Oprichting	
1.2. Doelstellingen	
1.3. Cultuurcodes	
1.4. Organisatie	
1.5. Controleverklaring	
2. Activiteitenverslag	-7-
2.1. Inleiding en terugblik	
2.2. Organisatorische en bestuurlijke resultaten	
2.3. Inhoudelijke resultaten en mijlpalen	
2.4. Vooruitblik	
3. Financieel verslag	-18-
3.1. Balansposities	
3.2. Baten	
3.3. Activiteitenlasten personeel	
3.4. Activiteitenlasten materieel	
3.5. Beheerlasten personeel	
3.6. Beheerlasten materieel	
3.7. Uitgaven penvoering	
3.8. Exploitatieresultaat	
3.9. Risicoparagraaf	

JAARREKENING 2022

bijlage A:	Balans per 31 december 2022
bijlage B:	Staat van baten en lasten over 2022
bijlage C:	Algemene informatie en grondslagen
bijlage D:	Toelichting op de balans 2022
bijlage E:	Toelichting op de staat van baten en lasten 2022
bijlage F:	Toelichting op de penvoering 2022
bijlage G:	Toelichting besteding BIS-gelden 2022
bijlage H:	Wet normering topinkomens 2022
bijlage I:	Overige gegevens en ondertekening jaarrekening

1. ALGEMEEN

1.1. Oprichting

Blijkens een akte d.d. 23 december 2011 werd de Stichting Sonsbeek Internationaal op 12 maart 2007 opgericht. Op 3 april 2017 is de statutaire naam veranderd in Stichting Sonsbeek & State of Fashion (verder de 'Stichting SBSTOF' of de 'stichting').

1.2. Doelstellingen

De doelstellingen van de Stichting SBSTOF worden in artikel 3 van de statuten als volgt omschreven:

- a) Het verrijken van het maatschappelijk leven in de stad en regio Arnhem;
 - b) Het versterken van de creatieve, innovatieve en groene reputatie van Arnhem en Gelderland;
 - c) Het bevorderen van het maatschappelijk klimaat, draagvlak, kennisontwikkeling en regionale infrastructuur voor creativiteit en innovatie, in het bijzonder op het gebied van kunst, cultuur en mode;
 - d) Het stimuleren van samenwerking (van lokaal tot internationaal niveau) binnen de creatieve sector en tussen de creatieve sector en andere sectoren;
 - e) Het nationaal en internationaal promoten van de Nederlandse beeldende kunst en modevormgeving;
- En voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord, mits in het algemeen belang. De stichting organiseert de beeldende kunstmanifestatie Sonsbeek en de modebiënnale Arnhem: State of Fashion.

1.3. Governance Code Cultuur, Fair Practice Code en de Code Culturele Diversiteit & Inclusie

De Governance Code Cultuur richt zich op goed en fatsoenlijk bestuur en toezicht, de Fair Practice Code op een betere arbeidsmarktpositie van mensen werkzaam in de culturele sector en de Code Culturele Diversiteit & Inclusie op een structurele verankering van culturele diversiteit binnen de organisatie en een gelijkwaardige cultuursector. De uitgangspunten van verantwoord en maatschappelijk bestuur van de stichting sluiten aan bij deze doelstellingen. De Stichting SBSTOF toetst de eigen organisatie dan ook jaarlijks aan de principes van de codes en de implementatie ervan in de praktijk, onder meer met behulp van de quickscan die twee van de drie codes bieden. In 2022 heeft de stichting ook HRM bureau Solon gevraagd de toepassing van de codes Fair Practice en Diversiteit & Inclusie te onderzoeken en aanbevelingen te doen voor verbetering. In 2022 werd daartoe al een *Actieplan Cultuurcodes* opgesteld, dat werd afgestemd met de stakeholders. Tevens werd in dat jaar een gedragscode ontwikkeld en na externe toetsing geïmplementeerd en werd een externe vertrouwenspersoon aangesteld (De vertrouwenskamer). Met de Arnhemse collega-instellingen van het Cultuur Netwerk Arnhem (CNA) worden specifieke dossiers besproken rondom de cultuurcodes en zijn er werkgroepen en intervisietrajecten ingesteld. De Stichting SBSTOF is tevens lid van de landelijke belangenbehartiger Kunsten '92, die kennis en ervaring en actuele ontwikkelingen deelt op het gebied van de cultuurcodes.

De Stichting SBSTOF hanteert de acht principes voor goed bestuur en goed toezicht van de Governance Code Cultuur. De code wordt gebruikt als praktisch instrument voor een open, professionele en zorgvuldige manier van besturen met respect voor de maatschappelijke rol en de positie ten opzichte van stakeholders en partners. Het toezicht dient de continuïteit voor de lange termijn en de stabiliteit van de organisatie te waarborgen.

Tot de primaire taken van het bestuur behoort de beschrijving en bewaking van de missie en de strategie, de benoeming en het ontslag van de directie, het adviseren van het management en de individuele werknemers en het bekrachtigen van begrotingen en jaarrekeningen. Daarnaast keurt het bestuur de conceptuele inhoud van de evenementen goed en bespreekt het in elke vergadering de (financiële) voortgang daarvan. Het verkrijgen van de benodigde financiële middelen is een belangrijk onderwerp tijdens de bestuursvergaderingen.

De organisatie is juridisch een stichting en is als zodanig ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De stichting is aangemerkt als een culturele ANBI. De stichting hanteert het bestuur-directie-model. Het bestuur, op dit moment bestaande uit zes personen, is hierbij verantwoordelijk voor zowel de voorbereiding, vaststelling als de uitvoering van het beleid. Het bestuur volgt de Governance Code Cultuur op het gebied van benoeming en herbenoeming van leden, en hanteert daarbij een vast rooster van aftreden. Het onderwerp governance wordt standaard minstens één keer per jaar geagendeerd op een bestuursvergadering.

De Stichting SBSTOF hanteert een directiereglement en een treasurystatuut waarin het handelen, de rechten en de plichten van de directeur staan beschreven en er is een personeelsreglement. Het bestuur en de directeur komen jaarlijks tenminste viermaal in vergadering bijeen en eenmaal voor een strategiesessie. Tijdens de bestuursvergaderingen wordt een aantal vaste onderwerpen behandeld, te weten de voortgang van het activiteitenprogramma, de stand van zaken op het gebied van development, de financiën (zoals voorbereid door de auditcommissie) en bestuurlijke zaken zoals openstaande actiepunten, de cultuurcodes, personele zaken en missie, strategie en (politieke) lobby. Het bestuur is eenmaal per jaar betrokken bij monitoringsgesprekken in het kader van de subsidie-systematiek van de structurele partners (ministerie van OCW, Mondriaan Fonds, gemeente Arnhem en provincie Gelderland) en daarnaast op regelmatige basis aanwezig bij ambtelijk overleg en beleidsoverleg met partijen als de Raad voor Cultuur in het kader van de aanvragen in het kader van het cultuurplan van de stakeholders. De kwaliteit van de informatievoorziening vanuit bestuur en directie richting de organisatie is goed op orde.

De toepassing van de principes fair pay, fair share en fair chain van de Fair Practice Code scoort naar behoren volgens de quickscan die bij de code hoort (7 uit 10). De stichting richt zich op eerlijke betaling, duurzame arbeidsrelaties en gelijke betaling voor gelijke arbeid. De Fair Practice Code en de bijbehorende checklist dienen als handvat voor een actief beleid bij het maken van goede werkafspraken over honorering, veilige werkomstandigheden, heldere werkverhoudingen, verzekering, auteursrecht, etc. Salarissen en tarieven worden bepaald op een manier die inzichtelijk en transparant is. Voor het honorarium van kunstenaars en ontwerpers hanteert de Stichting SBSTOF de richtlijn kunstenaarshonoraria van Beeldende Kunst Nederland; voor de behandeling en vergoeding/beloning van personeel, (zelfstandig) opdrachtnemers, vrijwilligers, stagiairs (loondienst, freelance of anderszijds) werkt de stichting op basis van de kaders zoals die worden toegepast in de museale sector (de Museum CAO). Deze worden ook getoetst aan de richtlijnen van de belangenvereniging De Zaak Nu voor kunstpodia en bovendien aan de actuele ontwikkelingen zoals die door de landelijke belangenvereniging Kunsten '92 (waar de stichting lid van is) inzichtelijk worden gemaakt. Afspraken met opdrachtnemers worden vastgelegd in een opdrachtovereenkomst. Met de werknemers worden op individuele basis risico's als ziekte, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid besproken, evenals ontwikkelingsmogelijkheden en verdere professionalisering. Elke (tijdelijke) (arbeids)relatie wordt beoordeeld op eerlijke praktijk en redelijke vergoedingen, in relatie tot de omvang van de organisatie en de betreffende taak. Helaas is het ondanks alle goede voornemens in de praktijk niet zelden zo dat de overeengekomen arbeidsuren ontoereikend zijn om de benodigde werkzaamheden op het gewenste niveau te vervullen terwijl de werkelijke uren veelal niet kunnen worden vergoed, als gevolg van de beperkte financiële middelen waar de stichting over beschikt.

De Code Diversiteit & Inclusie noemt vier P's als aandachtsgebied: Publiek, Programma, Personeel en Partners. De stichting houdt rekening met alle vier maar onderkent dat het op gebied van personeel, en dan met name de samenstelling van bestuur en de (kleine) kernorganisatie, nog stappen kan en moet zetten als het gaat om diversiteit en inclusie. Bij werving wordt daartoe rekening gehouden met verschillende achtergronden om zo de diversiteit te kunnen vergroten. Dit, en overige aanbevelingen voortkomend uit extern onderzoek op gebied van organisatie en werkwijze, omgangsvormen, processen en procedures, zijn onderdeel van het *Actieplan Cultuurcodes*. Het geheel was in 2022 een terugkerend aandachtspunt in zowel de strategiesessie van het bestuur in mei als in het regulier bestuurlijk overleg.

Voor de stichting begint Culturele Diversiteit & Inclusie bij het streven onze evenementen voor iedereen te laten zijn. De doelgroep is een zo breed en gevarieerd mogelijk publiek, zowel in de publieke ruimte als in cultuurbeleving en cultuurparticipatie. Diversiteit en inclusie gaat over verschillen tussen mensen, over gezien, gehoord en (wederzijds) gerespecteerd worden. Het gaat over zichtbare verschillen, zoals geslacht, leeftijd of etniciteit maar ook over minder opvallende kenmerken zoals een fysieke of mentale arbeidsbeperking, nationaliteit, migratieachtergrond, talent, sociaaleconomische status, seksuele voorkeur, opleidingsachtergrond of drijfveer. De Stichting SBSTOF heeft diversiteit en inclusiviteit ook in 2022 nadrukkelijk verbonden aan de programmatische uitgangspunten van Sonsbeek en State of Fashion, inclusief de wijze van selectie van deelnemers (zoals blijkt uit hoofdstuk 2 van dit bestuursverslag). We beseffen echter tegelijkertijd dat een divers aanbod en programma niet automatisch een garantie is voor succes. Dat dit niet vanzelfsprekend een breder publieksbereik, een veiliger werkomgeving en een gevoel van toegankelijkheid teweegbrengt. Herkenning en erkenning, waardering en verbinding zijn cruciaal, naast het bieden van een duurzaam podium en het hanteren van een uitgekiend communicatieplan. Inclusiviteit betekent voor de stichting haar best te doen plek en ruimte bieden aan elke medewerker, creatieve maker of bezoeker op een wijze waardoor allen zich thuis en welkom voelen.

De stichting heeft vanaf haar oprichting een evenwichtige man-vrouw verhouding, op het gebied van zowel programmering en publieksbereik als personeel. Op het gebied van publieksbereik kan de stichting nog stappen zetten, zoals ook blijkt uit onderzoeken door de HAN Hogeschool naar het publiek voor Sonsbeek en State of Fashion. In de projectorganisatie en de keuze van deelnemende makers in het programma wordt zoveel mogelijk geprobeerd de leeftijdssamenstelling en het aandeel personen met een niet-westerse achtergrond of queer-achtergrond in goede verhouding te laten staan tot de bevolkingssamenstelling van de gemeente Arnhem. De stichting gebruikt daartoe de eigen kennis en vaardigheden en werkt samen - al dan niet in netwerken - met partners die cultureel divers zijn of culturele diversiteit in grote mate uitdragen, zowel bij Sonsbeek als bij State of Fashion. De scan diversiteit & inclusie is uitgevoerd en resulteerde in een gemiddelde score van 4,1 uit 5, waarbij een aandachtspunt is dat er lager werd gescoord op Personeel en hoger op Programma.

1.4. Organisatie

Samenstelling bestuur

Frans Knüppe, voorzitter (bestuurslid sinds 1 januari 2019 en in functie sinds 1 februari 2020)
Guus van Kleef, penningmeester (bestuurslid sinds 1 juni 2015 en in functie sinds 1 februari 2020)
Renate Litjens, secretaris (bestuurslid en in functie sinds 24 november 2015)
Charles Esche, bestuurslid (sinds 2 februari 2016)
Marco Grob, bestuurslid (sinds 1 januari 2019)
Gabriëlle Schleijsen, bestuurslid (sinds 1 januari 2019 en afgetreden in september 2022)
José Teunissen, bestuurslid (sinds 1 januari 2019)
De bestuurstermijn is vier jaar en kan eenmaal verlengd worden.

Auditcommissie

Namens het bestuur van de Stichting SBSTOF: Frans Knüppe, Guus van Kleef, Marco Grob
Namens de medewerkers van de Stichting SBSTOF: Steven van Teeseling, Raymond de Haas

In 2022 heeft het bestuur zeven keer regulier vergaderd. Daarnaast is het bestuur (volledig of in werkgroepen) meerdere malen samengekomen in het kader van de bestuurlijke herijking, zie ook de terugblik in hoofdstuk 2. De auditcommissie heeft in 2022 ook zeven keer regulier vergaderd, telkens voorafgaand aan de bestuursvergaderingen.

Samenstelling kernorganisatie

Steven van Teeseling, algemeen directeur
Raymond de Haas, controller/zakelijke ondersteuning
Astrid Ubbink, officemanager en PA-directie
Maarten Pelgrum, financiële administratie (tot 1 december 2022)
Sem Bartels, financiële administratie (sinds 1 december 2022)
Iris Ruisch, business developer & engagement lead (tot 1 april 2022)
In 2022 waren er geen stagiairs actief voor de kernorganisatie.

Samenstelling Sonsbeek

Artistiek team *sonsbeek20→24 Force Times Distance*

Bonaventure Ndikung, artistiek directeur /curator (tot 1 november 2022)
Co-curatoren: Zippora Elders (tot 1 november 2022), Aude Mgba (tot 1 november 2022), Amal Alhaag (tot 1 november 2022) en Krista Jantowski (tot 1 november 2022).

Sonsbeek-organisatie

Raj Sandhu, programmamanager
Petra Smits, assistent programmamanager en coördinator archief
Abraham Meeuwse, medewerker marketing & communicatie (juni tot en met november 2022)
In 2022 waren er geen stagiairs actief voor de Sonsbeek-organisatie.

Selectie-/adviescommissie programma *sonsbeek20→24 Force Times Distance*

Namens het bestuur van de Stichting SBSTOF: Charles Esche, Renate Litjens en voormalig bestuurslid en voorzitter Eiso Alberda van Ekenstein
Gabriëlle Schleijsen (ArtEZ/Dutch Art Institute, artistic director-head of programs)
Mirjam Westen (Museum Arnhem, conservator hedendaagse kunst)
Jannet de Goede (Kröller-Müller Museum, hoofd presentaties)
Emily Pethick (Rijksacademie Amsterdam, directielid)
Niels Van Tomme (De Appel, Amsterdam, voormalig directielid)

Samenstelling State of Fashion

Curatoren State of Fashion 2022

Fashion Revolution; Orsola de Castro, Filippo Ricci, Tamsin Blanchard, Niamh Tuft

NOT_ENOUGH_COLLECTIVE: Andrea Chehade Barroux, Mari Cortez, Marina Sasseron de Oliveira Cabral (allen tot 1 september 2022)

State of Fashion-organisatie

Esther Munoz Grootveld, programmamanager State of Fashion (tot 1 februari 2022)

Iris Ruisch, programmamanager State of Fashion (sinds 1 februari 2022)

Zsazsa Furnee, ondersteuning programmamanagement (tot 1 september 2022)

Renee van der Hoek, projectmanager

Katarina Molin Mota, projectmanager (tot 1 maart 2022)

Yosser Dekker/Bureau Ruimtekoers, projectmanager (tot 1 september 2022)

Marko Meijer, uitvoerend producent (tot 1 september 2022)

Ewoud Groenendijk, uitvoerend producent (tot 1 september 2022)

Natasha Beijer, eventproducent, coördinator opening en coördinator kassa & ticketing (tot 1 september 2022)

Petra Smits, coördinator rondleidingen (tot 1 september 2022)

Eric Wie, hoofd marketing & communicatie (tot 1 april 2022)

Aimy Eisenbach, medewerker marketing & communicatie (tot 1 april 2022) en hoofd marketing & communicatie (vanaf 1 april 2022)

Chanel Trapman, medewerker social media & copywriting (tot 1 september 2022)

Rubia Heyer, medewerker PR (tot 1 september 2022)

Carolijn Wessels, coördinator vrijwilligers (tot 1 september 2022)

Sem Bartels, allround medewerker (tot 1 september 2022)

In 2022 waren er twee stagiairs actief voor de State of Fashion-organisatie: Milan Dam en Wessel Doornheim.

Uit 2022 zijn in de kernorganisatie van de Stichting SBSTOF twee medewerkers (1,8 fte) voor onbepaalde tijd in loondienst werkzaam en in State of Fashion twee medewerkers (1,6 fte) met een dienstverband voor bepaalde tijd. De rest van het personeelsbestand is extern ingehuurd als ZZP'er met een overeenkomst van opdracht (opdrachtnemers). Het personeels- en opdrachtnemersbestand is divers samengesteld en reflecteert de internationale werkomgeving van de stichting.

Selectie-/adviescommissie State of Fashion | Ways of Caring

Namens het bestuur van Stichting SBSTOF: Frans Knüppe, José Teunissen, Charles Esche

Leden van de Creative Advisory Council:

Omoyemi Akerele (Lagos Fashion Week / Style House Files, founder / executive director)

Otto von Busch (Parsons School of Design New York, associate professor of integrated design)

Carla Fernández (Carla Fernández Fashion House Mexico City, founder / creative director)

Hakan Karaosman (University College Dublin, professor sustainability management)

Aditi Mayer (photojournalist, sustainable fashion blogger, labour rights activist Los Angeles)

Amanda Pinatih (Stedelijk Museum Amsterdam, design curator)

1.5. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De jaarrekening is door accountants- en adviesorganisatie de Jong & Laan voorzien van een goedkeurende controleverklaring. De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen onder de overige gegevens in dit rapport.

2. ACTIVITEITENVERSLAG 2022

2.1. Inleiding en terugblik

2022 was een veelbewogen jaar voor de Stichting SBSTOF.

In een jaar dat enerzijds werd gekenmerkt door een strategische en bestuurlijke herijking en het helaas voortijdig moeten stopzetten van het programma *sonsbeek20→24 Force Times Distance*, is anderzijds een waaier aan activiteiten gerealiseerd met een groot publieksbereik en een grote culturele, maatschappelijke en economische impact. De Arnhemse modebiënnale *State of Fashion | Ways of Caring* werd in dit jaar georganiseerd en ook de tentoonstelling *Sonsbeek Presents: Abstracting Parables* in het Stedelijk Museum Amsterdam. Verder heeft de stichting via beide programma's een aantal opdrachten verstrekt aan een diverse groep van creatieve (inter)nationale makers voor grensverleggende producties en heeft de stichting een uitgebreid publieksprogramma samengesteld bestaande uit workshops, lezingen, filmscreenings, radio, co-creatie en participatie, uitwisseling met studenten, scholieren, specifieke (doel)groepen en gemeenschappen. Met haar multidisciplinaire programma van live én online activiteiten heeft de stichting een breed en ook deels nieuw publiek binnen en buiten de kunsten kunnen bereiken en hopelijk aan zich weten te binden. Publiek en pers gaven lokaal, nationaal en internationaal zowel aandacht aan de artistieke inhoud van het programma als aan de activistische agenda van curatoren en makers die de stichting een podium kon bieden.

Actuele thema's stonden hierbij centraal: bij Sonsbeek met name inclusie, fair practice en kolonialisme; bij State of Fashion diversiteit, duurzaamheid en circulaire economie. In samenwerking met toonaangevende curatoren was het mogelijk pioniers uit kunst en ontwerp – waarvan een groot deel uit de *Global South* – te koppelen aan makers, denkers, schrijvers, onderzoekers en ondernemers en op het scherpst van de snede publieksprogramma's te maken waaraan werd deelgenomen door in totaal 139.500 (Sonsbeek) en 38.000 bezoekers (State of Fashion). Het kritisch reflecteren op de norm, op gangbare posities en modellen, stond hierbij centraal. Hoe een stem te geven aan hen die niet gehoord worden? Hoe de creativiteit van het publiek te betrekken in een proces van co-creatie? De resultaten hiervan werden beoordeeld op impact en gedeeld met onze partners, met collega-organisaties, overheden en fondsen.

Dit kon allemaal alleen tot stand gebracht worden door de zorg en aandacht en de grote inzet van de curatoren en creatieve makers, directie, de kern- en projectorganisaties, de productie- en communicatieteams, een toegewijde groep vrijwilligers en de vele bij het project betrokken zelfstandige ondernemers en toeleveranciers. Zo veel als mogelijk is wat betreft uitvoering gewerkt met partijen in Arnhem en Oost-Nederland, om lokaal (organisatie)talent een kans te kunnen geven én onze productioneel-ecologische footprint klein te kunnen houden – zonder daarbij uiteraard de landelijke en internationale ambitie uit het oog te verliezen. We zijn zeer dankbaar voor de structurele steun van het ministerie van OCW, het Mondriaan Fonds, de gemeente Arnhem en de provincie Gelderland en daarnaast de vele publieke en private fondsen, sponsors en donateurs die onze activiteiten mogelijk hebben gemaakt. Van cruciaal belang was de inbreng van en samenwerking met onze partners, waaronder het Stedelijk Museum Amsterdam, kunstacademie ArtEZ, Museum Arnhem, cultureel centrum Rozet, de Eusebiuskerk en het Dutch Art Institute. Samen met hen zijn de activiteiten in 2022 gerealiseerd binnen de artistiek-inhoudelijke ambities, doelstellingen op gebied van publieksbereik en zichtbaarheid, en ook binnen de gestelde financiële kaders.

We hebben, zoals elders in dit bestuursverslag te lezen is, de activiteiten binnen de begroting kunnen uitvoeren. In september kreeg de stichting tevens het verheugende nieuws dat de gemeente Arnhem voor de aankomende jubileum-editie van Sonsbeek in 2024 een extra bedrag van € 1.250.000 heeft gereserveerd. Daarnaast sloot de stichting een partnership-overeenkomst met het private cultuurfonds Ammodo voor een volgende editie van Sonsbeek.

Voor het overige heeft de stichting een actieve rol vervuld (al dan niet als penvoerder) binnen verschillende netwerken, zoals het regionale Modepartners 025, het landelijke Culture Fashion, de European Fashion Alliance en de wereldwijde International Biennial Association (IBA). Ook zijn we lid van zowel het overlegorgaan Beeldende Kunst Arnhem (BKA) als het cultuur brede directienetwerk Cultuur Netwerk Arnhem (CNA) en de landelijke belangenorganisatie Kunsten '92. De stichting voerde op specifieke onderwerpen overleg met organisaties als Citymarketing Arnhem, Platform Binnenstad Arnhem, Modekwartier Arnhem, het Fashion & Design Festival Arnhem, Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen, Cultuur Oost, Groene Metropoolregio, Schakel 025 (nu Cultuur Academy), De Zaak Nu en de Raad voor Cultuur. Er werd verder contact onderhouden met tal van partijen in het culturele, maatschappelijke en politieke veld en met publieke en private fondsen, bedrijven en donateurs.

2022 was zoals gezegd ook een jaar van bestuurlijke contemplatie en herijking, waarbij (zelf)kritisch werd gekeken naar de stichting, en dan met name naar de gekozen organisatievorm en de (financiële) toekomstbestendigheid. Mede naar aanleiding van de uitkomsten van een interne evaluatie uit 2021 van de Sonsbeek manifestatie in dat jaar, heeft het bestuur in mei 2022 een strategische werksessie georganiseerd onder begeleiding van adviesbureau Blue Yard. Daarbij is gekeken naar zowel Sonsbeek als State of Fashion en zijn zaken besproken als de financiële en inhoudelijke meerwaarde van het onderbrengen van beide manifestaties in één stichting en de capaciteit van de organisatie. De conclusie van het bestuur was te onderzoeken of een ander bestuursmodel en organisatiestructuur niet beter zou zijn. Het vertrek van het artistieke team van *sonsbeek20→24* in oktober (zie verderop in dit verslag), en de daarbij geuite kritiek, maakte deze vraag extra actueel en de beantwoording des te urgenter.

Het bestuur is daarom in 2022 met zijn belangrijkste stakeholders, waaronder de gemeente Arnhem, het gesprek aangegaan over de (nieuw) te volgen koers. Als resultaat hiervan heeft het bestuur besloten voor enige tijd pas op de plaats te maken met het implementeren van een nieuwe strategie. De gemeente besloot eind september bureau BMC te vragen een advies uit te brengen over de haalbaarheid van een Sonsbeek-editie in 2024. BMC gaf in november 2022 aan dat een jubileum-editie van de Sonsbeek-tentoonstelling in 2024 zowel inhoudelijk, financieel als organisatorisch niet realiseerbaar was in de huidige situatie. Dit met name omdat voor dat jaar ook een editie van State of Fashion op de planning staat en de organisatie niet de capaciteit heeft twee grootschalige evenementen tegelijk te organiseren. Volgens het onderzoeksbureau hebben bestuur en organisatie bovendien tijd nodig om lering en conclusies te trekken uit het proces en het recente vertrek van het curatorenteam van Sonsbeek. Pas daarna kunnen desgewenst een opdracht en ambities voor een nieuwe Sonsbeek-editie worden geformuleerd en nieuwe curatoren worden aangetrokken.

BMC werd tevens gevraagd onderzoek te doen naar de toekomstbestendigheid van Sonsbeek en State of Fashion in één stichting. Dit onderzoek is in februari 2023 afgerond. Het bestuur onderschrijft net als het college van B en W de conclusies en aanbevelingen van BMC. Ten tijde van de afronding van dit bestuursverslag is er sprake van een interim-periode waarin het bestuur doende is, na afstemming met de gemeente Arnhem, te besluiten over een mogelijke aanpassing of verder gaande verandering van de organisatievorm van beide manifestaties. Het college van B en W heeft aangegeven zowel Sonsbeek als State of Fashion van groot belang te achten voor Arnhem. In het verlengde daarvan besloot de gemeenteraad eind 2022 de eerdergenoemde toegekende extra middelen voor de Sonsbeek jubileumeditie in de conceptbegroting te handhaven, in afwachting van de resultaten van het rapport van BMC.

2.2. Organisatorische en bestuurlijke resultaten

De Stichting SBSTOF heeft in haar meerjarenplan (2021-2024) zich tot doel gesteld een hoogstaand cultureel aanbod te realiseren met een groot regionaal, nationaal én internationaal bereik en een grote impact. Met de keuze voor twee doorlopende programma's wil de stichting haar activiteiten voor publiek, makers, partners en subsidiënten actueel, relevant én zichtbaar houden en op die manier zorgen voor de continuïteit van een organisatie die in het verleden na elk festival grotendeels uit beeld verdween. Met de aanstelling van een algemeen directeur in 2019 werd het werkmodel van twee alternerende vierjaarlijkse festivals verlaten en is ingezet op een schaalvergroting via de structurele landelijke subsidies voor Sonsbeek (Mondriaan Fonds, regeling Kunstpodia Pro 2020 t/m 2023) en State of Fashion (nieuwkomer in de landelijke culturele basisinfrastructuur 2021 t/m 2024 van het Ministerie van OCW). De organisatie formuleerde de ambitie zich stapsgewijs om te vormen van een festivalorganisatie naar een doeltreffende biënnale organisatie. Onderdeel hiervan was het herstellen van het tweejaarlijkse ritme van de Arnhemse modebiënnale en het op een haalbare schaal uitvoeren van een doorlopend programma voor Sonsbeek tussen de grootschalige vierjaarlijkse Sonsbeek manifestaties in.

Hoewel beperkt qua capaciteit en budget, kon de stichting in 2022 op voldoende niveau beide doorlopende programma's faciliteren en kon zij bovendien voor beide programma's een projectteam aan boord houden. Voor Sonsbeek betekende dat de aanstelling van een hoofd programma, een projectassistent, ondersteuning op gebied van productie en communicatie en het onder contract houden van het artistiek team voor de overeengekomen werkzaamheden. Na afloop van de State of Fashion modebiënnale, die plaatsvond in de maanden juni en juli, kon de kern van de projectorganisatie (hoofd programma, projectleider en hoofd communicatie) voor het laatste kwartaal van 2022 een nieuw contract worden aangeboden, met uitzicht op verlenging voor 2023 en 2024. Hiermee kon State of Fashion in 2022 haar nationale platformfunctie versterken, de impact van het project op een gedegen manier evalueren en zichtbaar maken en konden tevens werkzaamheden worden verricht in de opmaat naar de volgende biënnale. Met het vasthouden van de projectteams – mogelijk door de structurele landelijke steun – doorbrak de stichting de tot dan toe gangbare organisatiestructuur als festivalorganisatie en werden naast de kernorganisatie ook beide programmateams duurzamer ingezet.

Mede als gevolg van de covid-pandemie moest de stichting in 2022 haar ambities als biënnaleorganisatie bijstellen, om zo de lopende activiteiten zoveel mogelijk op het gewenste niveau maar ook binnen de financiële kaders te kunnen uitvoeren. De stichting werd voor State of Fashion geconfronteerd met een tegenvallende sponsorbereidheid en een lagere kaartverkoop voor de tentoonstelling in de Eusebiuskerk. Ook door de blijvende onzekerheid over een landelijke coronacompensatie voor Sonsbeek, heeft de stichting in de lopende organisatie en name de kernorganisatie stevig moeten bezuinigen op het gebied van development en andere door Sonsbeek en State of Fashion gedeelde faciliteiten. Boven op de noodzakelijke bezuinigingen uit de covidjaren 2020 en 2021, resulteerde dit in een stichting die weliswaar met een sluitende begroting beide programma's binnen de doelstellingen en de prestatie-eisen van de subsidiënten heeft kunnen uitvoeren, maar die tevens is terugggevallen tot de kritische massa (de minimum omvang om nog te kunnen functioneren). De organisatie heeft daardoor vooral gewerkt aan realisatie van de lopende programma's en in mindere mate aan ontwikkeling van de stichting op de langere termijn zoals het optimaliseren van de meerwaarde van de gezamenlijke organisatie. Dit is met name ook veroorzaakt door de voorgenomen bestuurlijke herijking en het hierop gevolgde pas op de plaats maken in afwachting van de afronding van het onderzoek door BMC. In 2022 ging, zoals was voorgenomen, het merendeel van de capaciteit van de kernorganisatie naar State of Fashion, waar deze in 2020 en 2021 vooral op Sonsbeek was ingesteld.

Sonsbeek

Rondom het project *sonsbeek20→24 Force Times Distance* kwam de stichting op een positieve manier in het nieuws door de gerealiseerde activiteiten (zie 2.3) en door de steun van belangrijke stakeholders. In oktober 2022 kwam het project echter ook op een negatieve manier in de belangstelling vanwege de aankondiging van de leden van het artistieke team per 1 november te stoppen met hun werkzaamheden. Het bestuur heeft in het verlengde hiervan moeten besluiten de verdere uitvoering van het project voortijdig te beëindigen. Het vervolg zal afhangen van de te nemen stappen in vervolg op de uitkomsten van het tweede BMC-onderzoek. Wel werden de activiteiten in 2022 uitgevoerd zoals gepland en aangekondigd in de jaarverantwoording van 2021. De stichting liet onafhankelijk extern onderzoek doen door HRM bureau Solon naar de toepassing van de in de sector geldende cultuurcodes voor fair practice en diversiteit & inclusie. De conclusie hiervan was dat de stichting voldoet aan de minimale eisen die gesteld worden om te kunnen voldoen aan de codes, zowel bij Sonsbeek als organisatie breed. Daarnaast werden er aanbevelingen gedaan. Op basis hiervan is een *Actieplan Cultuurcodes* opgesteld en is een flink aantal actiepunten tot uitvoer gebracht, zoals de invoering van een code of conduct en de aanstelling van een externe vertrouwenspersoon.

State of Fashion

De stichting is zeer tevreden over het feit dat zij State of Fashion als modebiënnale in 2022 heeft weten te realiseren binnen alle inhoudelijke doelstellingen en financiële kaders. De organisatie werd aanvankelijk bemoeilijkt door de nog geldende onzekerheden en beperkingen als gevolg van de coronapandemie, maar ook door het uitstel van Sonsbeek van 2020 naar 2021: dit verkortte de voorbereidingstijd voor de organisatie van de biënnale. Verder moesten de taken van de tijdelijk door ziekte uitgevallen algemeen directeur in de eerste twee maanden van 2022 worden opgevangen, evenals het uitvallen van het hoofd programma van State of Fashion in diezelfde periode. Dat zorgde voor een 'valse start' in de aanloop van de manifestatie en voor extra druk op de toch al krappe capaciteit van de organisatie en op het kunnen voldoen aan de gestelde doelen op projectniveau.

Door de aanstelling van een nieuw, ervaren hoofd programma, konden de werkzaamheden weer goed op gang komen en kon vervolgens State of Fashion in de zomermaanden tot stand worden gebracht. Zij werkte daarbij vanaf maart samen met de teruggekeerde algemeen directeur.

2.3. Inhoudelijke resultaten en mijlpalen (activiteiten)

Resultaten en mijlpalen Sonsbeek

Van Sonsbeek 2022 is een gedetailleerd activiteitenverslag opgesteld, dat op verzoek beschikbaar wordt gesteld en tevens te vinden is op de website van de stichting www.sbstof.org. Onderdeel van dit verslag zijn de resultaten op het gebied van impact, publieksbereik en klantbeleving/waardering. Zoals blijkt uit het inhoudelijk activiteitenverslag werd in 2022 samengewerkt met negen partners en met vele kunstenaars, schrijvers, denkers en activisten. Hoogtepunt in 2022 was een tentoonstelling in samenwerking met en in het Stedelijk Museum Amsterdam. Met het dit museum kreeg Sonsbeek een belangwekkende nieuwe partner en ook extra nationale en internationale zichtbaarheid. Daarnaast werd de samenwerking met Dutch Art Institute en Cultureel Centrum Rozet verder vormgegeven én werd voorbereidend werk uitgevoerd voor een samenwerking met kunstpodium Omstand en met kunstacademie ArtEZ BEAR. Nadat in 2021 een grootschalige manifestatie had plaatsgevonden op dertien locaties in en om Arnhem, was het aan het artistieke team om een vorm te vinden voor een vervoliprogramma dat geworteld zou zijn in Arnhem maar dat ook daarbuiten zichtbaar en actief moest zijn. Het programma is uitgewerkt op basis van het Activiteitenprogramma 2021 t/m 2023, waarvoor de stichting op projectniveau in 2020 een structurele bijdrage had gekregen van het Mondriaan Fonds.

Sonsbeek zette zich als Arnhems en Gelders 'exportproduct' opnieuw op de kaart met de tentoonstelling *Sedje Hémon. Imran Mir. Abdias Nascimento: Abstracting Parables* in het Stedelijk Museum Amsterdam. De expositie ging vergezeld van een uitgebreid publieksprogramma met lezingen, debatten, performances, rondleidingen en het maken van online radio. Een en ander zou aanvankelijk plaats vinden in het Kröller-Müller Museum (KMM) in 2021 maar kon daar als gevolg van de coronapandemie geen doorgang vinden. Het KMM was wél betrokken bij (en medefinancier van) de drie publicaties die bij de tentoonstelling werden uitgegeven in samenwerking met Archive Books uit Berlijn en Werkplaats Typografie uit Arnhem.

Abstracting Parables was een manifestatie bestaande uit drie verschillende historische stemmen en artistieke standpunten, elk met een uniek begrip van de manier waarop abstractie in meerdere vormen en talen kan worden vertaald. De tentoonstelling bracht het werk samen van de Nederlands-Joodse schilder en componist Sedje Hémon (1923-2011), de Afro-Braziliaanse schilder, dichter, essayist, toneelschrijver en politiek activist Abdias Nascimento (1914-2011) en de Pakistaanse kunstenaar en ontwerper Imran Mir (1950-2014).

Voor Mir en Nascimento was dit hun eerste tentoonstelling in Europa en voor Hémon de eerste grootschalige expositie in Nederland in decennia. De tentoonstelling, in de vorm van drie onafhankelijke maar samenhangende hoofdstukken, werd door het curatorenteam van *sonsbeek20→24* opgevat als een vertaalwerk, in de zin van 'overdragen': van betekenis naar vorm, van gedachten naar symbolen, van symbolen naar taal en van taal naar ervaring. Centraal in de tentoonstelling stond de relatie die Hémon, Mir en Nascimento hebben met abstractie, geometrie, spiritualiteit en geschiedenis en de manier waarop hun werken de grenzen van het (westers) modernisme uitdagen. De tentoonstelling belichtte de veelzijdigheid van hun oeuvres op esthetisch, sociaal-politiek, spiritueel en wetenschappelijk niveau. Het Stedelijk Museum gaf aan dat door het samenbrengen en verbinden van deze discoursen, het museum de gelegenheid kreeg zelf kritisch naar de blinde vlekken, historische hiaten en stiltes in de eigen collectie te kijken.

In 2022 was er ook aandacht voor de in 2021 gestarte samenwerking met het Dutch Art Institute (DAI) in het kader van de COOP-studiegroepen. *sonsbeek20→24* stond als “an educational model with a mission” centraal in het curriculum van de DAI, waarbij een uitwisseling ontstond tussen het artistieke team van Sonsbeek, een nieuwe generatie kunstenaars en verschillende makers en denkers die werden uitgenodigd ook een bijdrage te leveren. Samen met studenten en de overige deelnemers werden specifieke stellingen en vragen die voortkomen uit *Force Times Distance* onderzocht. In 2022 stond de vraag centraal wat het betekent om op te komen voor allerlei soorten arbeiders, voor erkend of niet-erkend werk, zichtbare en onzichtbare vormen van arbeid. Hoe kunnen we een vorm bedenken voor het ‘demonstreren’ van de essentie van werk? Vanuit de betekenis van het Latijnse *demonstratus*, het voltooid deelwoord van *demonstrare* dat iets aanwijzen of aangeven betekent, wilde Sonsbeek een actie op gang brengen, iets onthullen dat normaliter ongezien blijft.

De COOP bestond uit verschillende werksessies, waarin de groep bij elkaar kwam om het thema uit te diepen en onzichtbare arbeid in verschillende contexten onder de loep te nemen. De werksessies vonden plaats in Arnhem, Mallorca, Litouwen, St. Erme en Rome. In 2022 resulteerde het programma in de presentatie *Blues For The Tired, Salty, Essential Workers*, dat tegelijkertijd de vierde editie was van de Sonsbeek Council en de dertigste editie van de DAI Roaming Assembly. In augustus vond de COOP SUMMIT 2022 plaats in Bergamo en Milaan. Onderdeel van de samenwerking met DAI was de inzet van de online radiozender Sonsbeek Parasite Radio. De studenten en overige deelnemers kregen de ruimte om een eigen invulling aan het programma te geven. In juni werd op deze manier bijvoorbeeld uitgezonden vanaf het Performing Arts Forum (PAF) in St. Erme, Frankrijk.

In 2022 is de samenwerking rondom het Sonsbeek Archief met cultureel centrum Rozet in Arnhem voortgezet en uitgebreid en werd gesproken met de Nijmeegse Radboud Universiteit, ArtEZ, het Sandberg Instituut en het Gelders Archief over een diepgaand onderzoeksproject richting de aankomende jubileumeditie van Sonsbeek. Rozet bood een permanente vitrine aan om elke drie maanden verschillende archiefstukken tentoon te stellen, om zo de zichtbaarheid van het archief te versterken en het publiek uit te nodigen om hun ideeën dan wel hun herinneringen aan en ervaringen met Sonsbeek te delen. Deze permanente presentatie in één van de best bezochte culturele instellingen van de regio versterkte de continue zichtbaarheid die Sonsbeek nastreeft bij het publiek in Arnhem en Gelderland en de ambitie samen met dat publiek tot presentaties te komen. In september deed Sonsbeek mee met de Kunstfietsroute georganiseerd door Platform Beeldende Kunst Arnhem, waarbij het publiek langs alle nog bestaande Sonsbeek kunstwerken werd geleid, van 1949 tot heden.

Inhoudelijke resultaten van Sonsbeek in 2022 zijn onder meer:

- Het bieden van een nationaal podium aan de deelnemende makers en het op internationaal vlak spelen van een rol op het gebied van actuele vraagstukken en visionaire benaderingen. Deze ambitie kon worden gerealiseerd met negen partners en door opdrachten aan vele creatieve makers;
- Het bijdragen aan de versterking van de positie van Nederlandse kunstenaars: het bood jong talent mogelijkheden binnen de programmaonderdelen (zoals het tentoonstellingsontwerp van *Abstract Parables* maar ook tot het bijdragen aan het COOP programma) en maakte een connectie met een nieuwe generatie makers en studenten met verschillende culturele achtergronden;
- Het via haar programma inzicht geven in en vormgeven aan de mogelijkheden het kunstsysteem te veranderen en meer inclusief te maken, met name door kunst uit andere delen van de wereld te laten zien en kunstenaars met een andere culturele achtergrond stem te geven;

- Het stellen van vragen binnen het thema van *Force Times Distance: On Labour and its Sonic Ecologi* over multipliciteit, precare arbeidsomstandigheden, intersectionaliteit en de integratie van verschillende kunstvormen, over historische stemmen en artistieke posities binnen publieke museale collecties, de manieren waarop etniciteit, klasse, gender en religie van invloed zijn op de politiek van tijd en geschiedenis, noties van symboliek en abstractie, vloeibaarheid en rationaliteit, talen, culturen en identiteit, niet in dualiteit maar in transitie;
- De realisatie van een *Contextualisation Room* waarin artistieke fragmenten van de drie kunstenaars lieten zien hoe ze met elkaar verbonden zijn via overkoepelende thema's als verzet, kosmos en geluid;
- Het tot stand brengen van onverwachte netwerken, ideeën en ontmoetingen in veel verschillende disciplines en diverse gemeenschappen door onze samenwerkingen en ons opdrachtenbeleid;
- Het versterken van de reputatie van Arnhem en Oost Nederland als creatieve stad en regio door de organisatie van activiteiten en programma's, waarvan er veel buiten Arnhem plaatsvonden.

Feitelijke resultaten van Sonsbeek in 2022 zijn onder meer:

- De presentatie, bestaande uit 3 overlappende solotentoonstellingen, van 1 juli tot en met 15 oktober in het Stedelijk Museum Amsterdam. De tentoonstelling werd bezocht door 139.592 belangstellenden die de expositie waardeerden met een 7,6
- Meerdere uitzendingen van Parasite Radio, het radiostation programma van *sonsbeek20→24* in de digitale ether, die live werden beluisterd door 337 mensen en tot nu toe 13.134 luisteruren registreerden;
- Een *Sonische Route*, een audiotour, gebruikt door 16.881 bezoekers aan Abstract Parables, door de werelden van Hémon, Nascimento en Mir, met bijdragen van vrienden, familieleden, kunstenaars en muzikanten, stemmen die de herinnering aan en praktijk van deze kunstenaars levend houden;
- 18 Evenementen en activiteiten op het gebied van publieksprogramma en publieksbegeleiding, educatie en archief waaraan werd deelgenomen door ongeveer 1500 bezoekers/ deelnemers;
- 3 Readers / monografieën / publicaties die wereldwijd zijn gedistribueerd. Gedurende de tentoonstellingsperiode werden 470 boeken verkocht;
- 120 bezoekers per DAI COOP event, exclusief online bezoekers;
- 12.000 bezoekers per maand voor het Sonsbeek Archief project bij Rozet;
- 28 nationale en internationale artikelen in kranten en (online) tijdschriften;
- Cofinanciering voor alle activiteiten binnen de gestelde kaders.

Resultaten en mijlpalen State of Fashion

In het verlengde van het strategisch meerjarenplan 2021-2024 en de toekenning van de structurele BIS-subsidie door het ministerie van OCW, is in 2022 de aanvankelijk voor 2021 geplande modebiënnale *State of Fashion | Ways of Caring* georganiseerd.

Met trots blikt het bestuur terug op de succesvolle realisatie van dit evenement, dat plaatsvond op verschillende locaties in Arnhem, waaronder de Eusebiuskerk, cultureel centrum Rozet en de Steile Tuin in Park Sonsbeek. De inhoudelijke projectevaluatie en het online geplaatste digitale naslagwerk (beiden zijn te vinden op www.sbstof.org) geven een uitgebreid overzicht van alle resultaten, deelnemers, partners, het publieksbereik en de impact. De modebiënnale werd bezocht door een kleine 40.000 bezoekers uit binnen- en buitenland en kreeg tot ver buiten de grenzen lovende pers aandacht vanwege de actuele thematiek en inspirerende bijdragen van de vele nieuwe makers, afkomstig uit de hele wereld. De maatschappelijke impact en ook de economische bijdrage aan de regio was aanzienlijk, zo bleek uit onderzoek van de HAN Hogeschool.

Met telkens een andere curator, die op eigen wijze de problematiek onderzoekt, wordt een grootschalig publieksevenement georganiseerd in Arnhem: State of Fashion.

State of Fashion is een modeplatform dat alternatieven voor het huidige modesysteem voor het voetlicht brengt. Op een expliciete wijze wordt mode verbonden aan de maatschappelijke vraagstukken en uitdagingen van onze tijd: inclusiviteit en fair practice, de impact van globalisering en de klimaatcrisis. Uitgangspunt is daarbij de vraag: hoe kan mode bijdragen aan een betere wereld? In allerlei activiteiten worden visionaire ideeën uit binnen- en buitenland samengebracht en worden samen met het publiek alternatieven verkend voor het dominante industriële modesysteem dat wereldwijd voor vervuiling en ongelijkheid zorgt. De modebiënnale van 2022 werd niet samengesteld door één curator maar door twee curatorencollectieven: Fashion Open Studio – het Britse presentatie-initiatief van de wereldwijde activistische NGO Fashion Revolution – en NOT___ENOUGH – een collectief van drie kritische Zuid-Amerikaanse modemakers die de rol van de onderdrukker en de onderdrukte in de mode onderzoeken.

Deze curatoren werden gekozen via een Open Call for Curators, waarop 118 aanmeldingen uit 31 landen binnenkwamen. Met de hulp van een internationale adviesraad (de Creative Advisory Council) werden twee teams gekozen om gezamenlijk een meerstemmig programma te maken, gericht op zowel professionals als liefhebbers. Geïnspireerd door de oorspronkelijke betekenis van het woord *curator* - een afgeleide van het Latijnse *cura*, dat 'zorgdragen voor' betekent - kozen de teams voor deze biënnale voor Ways of Caring als centraal thema. De biënnale bestond uit een grootschalige tentoonstelling in de Eusebiuskerk (samengesteld door NOT___ENOUGH) en een uitgebreid publieksprogramma in de stad en op locatie bij verschillende partners (samengesteld door Fashion Open Studio). Ways of Caring kon worden bezocht in de maanden juni en juli.

In de tentoonstelling *Fashion as Encounters* werd de bezoeker uitgenodigd om de betekenis van mode opnieuw te definiëren. Heersende opvattingen over gender, schoonheid en identiteit binnen het industriële modesysteem werden uitgedaagd om plaats te maken voor onvertelde verhalen, ongeziene gevoelens en bestaande kennis die in het verleden is uitgewist. Door de tentoonstelling heen werd mode geactiveerd als een eindeloze reeks ontmoetingen in drie thema's. In het thema *Transforming Narratives* werden vragen gesteld over de sociale structuren in onze maatschappij en de eurocentrische schoonheidsidealen die vaak de identiteit van de 'ander' als exotisch bestempelen. De bezoeker werd geprikkeld na te denken over onderwerpen als gender, identiteit en kwetsbaarheid. Het thema *Exercising Compassion* liet de bezoeker focussen op collectieve praktijken. Mode werd hier een mogelijkheid tot verbinding, door samen te delen en te maken. *Coexisting Knowledges* hield zich bezig met nieuwe vormen van productie en de distributie van kennis. Negen (inter)nationale makers met verschillende culturele achtergronden leverden een bijdrage aan de tentoonstelling.

Om de tentoonstelling transparant en participatief te maken, werd een internationale open oproep voor co-creators uitgezet. Uit de 150 reacties uit bijna 50 landen werden 14 makers geselecteerd: kunstenaars, ontwerpers en activisten die de opdracht kregen speciaal voor State of Fashion nieuwe werken tot stand te brengen. Ze werden geconfronteerd met uitdagingen op het gebied van samenwerken in een online context, grote tijdsverschillen en taalbarrières. Desondanks vonden de co-creators een gemeenschappelijke basis en ontwikkelden ze drie bijzondere nieuwe werken voor *Fashion as Encounters*. Omdat het verhaal van een tentoonstelling nooit compleet is, werd bovendien via het onderdeel *Missing Content* ruimte gemaakt voor een actieve deelname door bezoekers. Tijdens zes workshops werd nieuw werk gemaakt dat in de tentoonstelling achterbleef, waardoor deze zich bleef uitbreiden tot aan het eind van de biënnale.

Het publieksprogramma had als titel *Interventies*. Het bestond uit vijf onderdelen: *Promenade on Slow Street* bij cultureel centrum Rozet ging over de verandering van de winkelstraat. Het publiek kon de winkelstraat van de toekomst ontwerpen en slow street-initiatieven in Arnhem werden in kaart gebracht. Bij *Designers in Residence* in de locatie Showroom kregen vier ontwerpers de opdracht de samenwerking aan te gaan met specifieke Arnhemse gemeenschappen en zo tot nieuw werk te komen. Via de kledingbibliotheek *Walk-in Wardrobes* in Rozet werd het publiek aangemoedigd over te gaan op ruilen, delen, uitlenen, upcycling en hergebruik. De *Recovery Garden* in Park Sonsbeek was ingericht als een plek waar via wekelijkse workshops bezoekers informatie kregen over biologisch afbreekbare materialen en de alchemie die plaatsvindt bij het omzetten van bloemen, kruiden en bladeren in natuurlijke kleurstoffen voor textiel. Tot slot werden buiten op het Audrey Hepburnplein presentaties en gesprekken georganiseerd: de *Walkabouteries* en *Whatabouteries*, vrij toegankelijke meet & greet momenten met de curatoren en de makers, en rondleidingen en stadswandelingen, educatieve activiteiten en een feestelijke optocht door de stad met ontwerpen die door het publiek zelf waren gemaakt.

Een aantal inhoudelijke resultaten en mijlpalen:

- State of Fashion heeft aandacht kunnen geven aan belangrijke maatschappelijke vragen rondom mode en de mode-industrie, zoals 'Hoe kunnen we mode inclusiever maken?', 'Hoe kunnen we herstel toegankelijker maken voor iedereen?', 'Hoe zit het met de impact van de industrie op onze fragiele ecosystemen, of op de overwerkte, onderbetaalde kledingarbeiders die we uit het oog en uit het hart zijn verloren?', 'Hoe kunnen we de industrie opnieuw ontwerpen, en onze winkelstraten?', 'Hoe zit het met gender, ras, de eeuwen van kolonialisme die onnoemelijke schade hebben aangericht en nog steeds aanrichten op oorspronkelijke gemeenschappen?';
- Front runners en case studies uit het internationale modeveld zijn actief gekoppeld aan lokale en landelijke mode-initiatieven en opleidingen (ArtEZ, RijnIJssel) waardoor is gezorgd voor uitwisseling van kennis en samenwerking op professioneel en educatief gebied, met aandacht en plek voor stemmen uit niet-westerse gemeenschappen;
- State of Fashion heeft professionele netwerken bijeengebracht in Arnhem, een podium gegeven en ontwikkelruimte geboden aan kritische Nederlandse modemakers en trajecten van ontwerpend onderzoek op het gebied van mode in Arnhem/Gelderland/Nederland tot stand gebracht;
- Tijdens State of Fashion is met kunstacademie ArtEZ een belangrijke conferentie georganiseerd met als titel *Ways of Caring - Practicing Solidarity*. Dit symposium kwam voort uit de meerjarige strategische samenwerking met ArtEZ en het bredere samenwerkingsverband Mode Partners 025 en Culture.Fashion, waarin de inhoudelijke agenda's van verschillende mode-organisaties voor de lange termijn op elkaar aangesloten worden;
- Een samenwerking met Museum Arnhem op het gebied van presentatie en educatie leidde tot een gezamenlijk geprogrammeerde performance van Molly Vaughan;
- Er werd nauw samengewerkt met het jaarlijkse festival FDFA dat mode, design en kunst en cultuur uit Arnhem en regio bij elkaar brengt. In 2022 vonden FDFA en State of Fashion gelijktijdig plaats en werden de krachten gebundeld op het gebied van programmering en communicatie, via onder meer een gezamenlijk informatiepunt op het Centraal Station voor alle Arnhemse mode partners (ook Nacht van de Mode, Modekwartier), een gezamenlijke persbijeenkoms in Rozet en een gezamenlijk openingsfeest bij Luxor Live.

Een aantal feitelijke resultaten en mijlpalen:

- State of Fashion vond plaats van 3 juni tot en met 10 juli 2022 en was van woensdag tot en met zondag geopend;
- De tentoonstelling bestond uit 7 programmaonderdelen en kende 85 publieksactiviteiten op 5 locaties in het centrum van Arnhem;
- Aan State of Fashion deden meer dan 70 ontwerpers, kunstenaars, activisten, schrijvers en denkers mee, afkomstig uit de hele wereld;
- Aan State of Fashion werden 47 grotendeels positieve recensies en artikelen in kranten, tijdschriften en online media in binnen- en buitenland gewijd;
- Tijdens *Ways of Caring* is kennis en informatie over 'de staat van de mode' gedeeld met ruim 38.000 bezoekers. Deze groep bestond voor ca. 30% uit (internationaal) vakpubliek, media en studenten, voor 70% uit een breed publiek van (cultuur- en mode) consumenten en liefhebbers;
- Het symposium *Ways of Caring - Practicing Solidarity* trok 323 deelnemers;
- 700.000 mensen bezochten tijdens State of Fashion de Arnhemse binnenstad voor *Juni Mode Maand Arnhem*. Dat was drie keer zo veel als in dezelfde maand een jaar geleden);
- De website / online programma had een bereik van 71.166 bezoekers;
- Social media kenden een groot bereik met ruim 10.000 volgers via Instagram, Facebook en LinkedIn;
- Meer dan 300 jongeren en scholieren namen deel aan het educatieprogramma via gratis rondleidingen, het officiële openingsfeest *Love-Joy-Now* in Luxor Live, de *Stitch & Bitch* workshop, de *Up & Undress* verkleedpartij, de publieksopening, de workshops in de *Recovery Garden*, een 'mode-meditatie', het partnerprogramma *Who Cares What You Wear* in samenwerking met Fashionclash; en workshops zoals *Geef je oude trui nieuw leven*;
- Bezoekers van State of Fashion gaven de manifestatie een gemiddeld rapportcijfer van 7,34. Ongeveer driekwart van de bezoekers gaf een 7 of hoger, een kwart lager. Het meest gegeven rapportcijfer was een 8;
- Bezoekers gaven aan dat ze met name iets geleerd hebben over duurzaamheid, 40% gaf aan tot inzichten te zijn gekomen die echt nieuw voor ze waren, met name over de omstandigheden waaronder kleding geproduceerd wordt en de mensen die die kleding maken;
- State of Fashion is ingebed in een structuur van partnerships met lokale en (inter)nationale organisaties en is een knooppunt van partnerships en netwerken binnen onderwijs, overheid en bedrijfsleven (triple helix) en werkte voor deze biënnale samen met o.a. Bureau Ruimtekoers, Fibershed NL, Good Brand Guru, FDFA, ArtEZ, Museum Arnhem, Modekwartier, Docks Arnhem, Hul Le Kes;
- Internationaal heeft State of Fashion een flinke stap voorwaarts gezet door vanuit het co-founding project Taskforce Fashion (zie jaarverslag 2021) lid te worden van het netwerk European Fashion Alliance waarin inmiddels meer dan 25 internationale modeplatforms en organisaties verenigd zijn.

Penvoeringen

In 2022 heeft de Stichting SBSTOF actief deelgenomen aan twee projecten in samenwerking met andere (culturele) partijen. Het betreft hier Modepartners025 en Culture.Fashion. In 2022 was de Stichting SBSTOF penvoerder van Culture.Fashion (voorheen OCW Modeprogramma); een samenwerkingsverband van de Stichting SBSTOF, M-ODE (Amsterdam), FASHIONCLASH (Maastricht), Stichting WAAG Society/Textile LAB (Amsterdam) en Stichting Music and Fashion Battle (Amsterdam). Dit collectief kwam tot stand met financiële ondersteuning van het ministerie van OCW. Het doel is het samenbrengen en zichtbaar maken van organisaties en praktijken die zich inzetten voor een meer innovatief en toekomstgericht mode-systeem, waarbij circulariteit, inclusiviteit en maatschappelijk engagement centraal staan. Het collectief doet daartoe onderzoek, wisselt kennis en expertise uit, organiseert activiteiten en werkt actief aan een open cultuur waarin individuen elkaar versterken. De samenwerking is gestart in november 2019.

In 2022 is het samenwerkingsmodel van Culture.Fashion verder geoperationaliseerd en tot een deelbaar framework ontwikkeld, er is gekeken naar alternatieve financieringsmodellen en de website is verdiept en uitgebreid zodat de meerstemmigheid van het netwerk voor huidige en toekomstige leden relevant blijft en passend wordt uitgedragen. Deze fase in het samenwerkingsverband zal in het voorjaar van 2023 zijn afgerond en het streven is hierna een financieel zelfstandige netwerkorganisatie te hebben gerealiseerd, dan wel gesubsidieerd nader onderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden een financieel zelfstandige netwerkorganisatie te realiseren.

2.4. Vooruitblik

Inhoudelijk staat (begin) 2023 in het teken van:

- De afronding van evaluaties en de verslaglegging van programmaonderdelen;
- Het realiseren van de Sonsbeek archief website met alle edities en de bijbehorende informatie sinds 1949;
- De voorbereidingen van de biënnale State of Fashion 2024, bestaande uit een open oproep voor curatoren, het deels herzien van de samenstelling van de Creative Advisory Council, fondsenwerving, en het samenstellen van een tussentijds (online en live) programma;
- Het uitbouwen van samenwerkingen in het kader van Modepartners 025, Culture.Fashion en European Fashion Alliance;
- De voorbereiding van de komende BIS-aanvraag, eind 2023, inclusief het beleidsmatig voortraject van de Raad van Cultuur en het ministerie van OCW.
- Bestuurlijke besluitvorming, na afstemming met de gemeente Arnhem, over mogelijke aanpassing of verdergaande verandering van de organisatievorm van de beide manifestaties Sonsbeek en State of Fashion, en vervolgens implementatie van die besluiten.

3. FINANCIËEL VERSLAG 2022

In deze jaarrekening worden de financiële resultaten in 2022 afgezet tegen de begroting voor dit boekjaar.

Deze begroting is op- en vastgesteld in november 2021 en had onder andere de volgende uitgangspunten:

- Realisatie van de tentoonstelling Sonsbeek in (samenwerking met) het Stedelijk Museum Amsterdam in de zomer van 2022;
- Realisatie van het hoofdevenement (tentoonstelling en bijbehorende programmering) *State of Fashion 2022 | Ways of Caring*;
- Versterken van de vermogenspositie van de Stichting SBSTOF door het realiseren van financieel neutrale projecten onder de noemer van Sonsbeek en State of Fashion en het realiseren van een positief exploitatieresultaat van minimaal € 113.000 om daarmee het verlies ad € 78.000 in 2021 te compenseren en te werken aan een passende vermogenspositie (een startpositie van om en nabij € 35.000). In onderstaande toelichting worden de verschillen tussen begroting en realisatie nader uiteengezet.

3.1. Balansposities

De bezittingen van de Stichting SBSTOF bestaan uit kortlopende vorderingen en liquiditeiten. Dit betreft voor het geheel de ontvangen of nog te ontvangen subsidiegelden ten behoeve van de financiering van de kernorganisatie, Sonsbeek-activiteiten, State of Fashion-activiteiten of in het kader van de door Stichting SBSTOF uit te voeren penvoering.

Door het positieve resultaat, kon het negatieve eigen vermogen van de Stichting SBSTOF per ultimo 2022 van ruim € 78.000 worden omgezet in een positief saldo van ruim € 32.000. Verdere vermogensverbetering is onderdeel van het financieel beleid, zoals dat ook door meerdere stakeholders is geadviseerd.

In 2022 is het balanstotaal verder afgenomen tot € 370.428 (2021: € 884.682).

Deze afname is het direct gevolg van de besteding van vorderingen en liquide middelen en afvoeren van daartegenover gestelde verplichtingen in 'overige schulden en overlopende passiva' onder 'nog te besteden subsidies'. Die post is afgenomen tot € 52.306 (2021: € 630.793); dit betreft benutting van in eerdere jaren ontvangen (liquide middelen) en toegezegde (vorderingen) subsidies, met name ten behoeve van het hoofdevenement *State of Fashion | Ways of Caring*, maar ook ten behoeve van de Sonsbeek-tentoonstelling in (samenwerking met) het Stedelijk Museum Amsterdam.

De positie 'nog te besteden subsidies' is de kwantificering van nog uit te voeren activiteiten en/of te betalen facturen uit hoofde van de daarvoor beschikbaar gestelde en toegezegde middelen. Dit heeft betrekking op verplichtingen in de penvoering van Culture.Fashion (€ 38.144) en Sonsbeek (€ 14.162). Dit zijn met name uitgevoerde activiteiten waarvoor nog facturen ontvangen moeten worden. Voor het overige zijn de in 2022 beschikbaar gestelde en jaren daarvoor gepassiveerde subsidies in 2022 aan de daarvoor bestemde activiteiten besteed, waardoor de afname is ontstaan. De 'nog te besteden subsidies' worden afgedekt door de liquiditeitspositie van de Stichting SBSTOF. Hiermee zijn de kortlopende verplichtingen en het vlottend actief inclusief liquide middelen in evenwicht.

De crediteurenpositie en nog te ontvangen facturen per 31 december 2022 hebben betrekking op verplichtingen uit contractuele overeenkomsten met leveranciers en zelfstandig ondernemers in het verlengde van in 2022 geleverde diensten en uitgevoerde werkzaamheden die nog niet gefactureerd zijn.

De overige schuldenpositie” is in 2022 nagenoeg ongewijzigd. In 2021 is een lening ‘van € 200.000 bij de gemeente Arnhem opgenomen om de liquiditeitspositie van de Stichting SBSTOF op peil te houden nadat projecten zijn afgelopen, maar een aanzienlijk deel van de toegezegde financieringen (over het algemeen 20%) nog ontvangen moet worden. Conform afspraak is deze lening na de balansdatum (31 januari 2022) afgelost. Omdat de Stichting SBSTOF in het najaar van 2022 een soortgelijke liquiditeitskrapte voorzag, is in augustus 2022 eenzelfde financiering bij Cultuur + Ondernemen aangevraagd en toegekend. Conform afspraak is ook deze lening na de balansdatum (31 januari 2023) afgelost.

3.2. Baten

Algemeen

De baten van de Stichting SBSTOF vallen uiteen in vier categorieën:

- 1) Baten uit cultureel ondernemerschap. Dit betreft baten uit uiteenlopende verkoop en dienstverlening en uit sponsoring en giften;
- 2) Baten uit samenwerking en partnerschap. Dit betreft baten uit coproductie of uit opdrachten van derden;
- 3) Overheidsbijdragen. Dit betreft (structurele) bijdragen afkomstig van (lagere) overheden;
- 4) Subsidies en bijdragen. Dit betreft (structurele) bijdragen afkomstig van publieke en/of private fondsen.

Uitgaven in het verlengde van penvoering worden bekostigd uit (één of meerdere) projectgerichte financieringen; uitvoering van penvoeringen is kostenneutraal.

Voor het jaar 2022

Overheidsbijdragen

De gerealiseerde baten van de Stichting SBSTOF bestaan voor het overgrote deel uit (structurele) overheidsbijdragen of bijdragen die daaraan gerelateerd zijn:

- a) Gemeente Arnhem in het kader van de nota *Stroom*; met name ten behoeve van de financiering van de kernorganisatie. De gemeentelijke beschikking in 2022 van € 433.347 is volledig in het boekjaar benut;
- b) Ministerie van OCW; ten behoeve van projectactiviteiten in State of Fashion. De in 2022 beschikbaar gestelde middelen van
 - I. € 509.251 geïndexeerde BIS-subsidie 2021-2024 en
 - II. € 57.600 aanvullende subsidie vijfde steunpakket (RAOCCC)zijn, vermeerderd met de nog beschikbare middelen uit 2021 ad € 284.065 in 2022 volledig benut;
- c) Provincie Gelderland; ten behoeve van projectactiviteiten in State of Fashion. De voor 2021 en 2022 beschikbaar gestelde middelen ad € 300.000 zijn evenredig in deze jaren besteed;
- d) Mondriaan Fonds; ten behoeve van projectactiviteiten in Sonsbeek. De voor 2022 beschikbaar gestelde middelen ad € 175.000 zijn volledig aan de onderliggende doelen besteed.

Private subsidies en bijdragen

De Stichting SBSTOF heeft in 2022 € 211.544 aan private subsidies en bijdragen benut. Het betreft:

1. € 200.000 ten behoeve van *State of Fashion | Ways of Caring*. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld door (in alfabetische volgorde) Fonds21, Prins Bernhard CultuurFonds, VriendenLoterij en VSBFonds;
2. € 10.550 ten behoeve van activiteiten in Sonsbeek in samenwerking met ArtEZ in het verlengde van het educatieve programma *COOP*;
3. € 994 uitboeking van een restbudget ten gunste van de kernorganisatie.

Cultureel ondernemerschap, samenwerking en partnerschap

In 2022 heeft de stichting in de kernorganisatie € 5.719 aan vergoeding ontvangen voor uitgevoerde werkzaamheden in het verlengde van de penvoeringen.

In Sonsbeek zijn in 2022 geen baten uit cultureel ondernemerschap, samenwerking of partnerschap gerealiseerd. In de samenwerking met het Stedelijk Museum Amsterdam heeft dit museum voor 2022 een zelfstandige besteding ad € 330.000 voor de samenwerking begroot, dit bedrag komt als samenwerkingsbaten niet zichtbaar tot uitdrukking in deze exploitatierekening.

De begrote baten uit cultureel ondernemerschap, samenwerkingen en partnerschap in *State of Fashion 2022 | Ways of Caring* ad € 200.000 euro zijn niet gerealiseerd. Omdat deze lagere baten tijdig voorzien waren is tussentijds de begroting aangepast en zijn uitgavenbudgetten verlaagd, met name in de kernorganisatie. De aanzienlijk lagere realisatie van baten uit cultureel ondernemerschap ten opzichte van de begroting is significant. Tijdens de voorbereidingen voor en de realisatie van *State of Fashion 2022 | Ways of Caring* is ervaren dat bij (maatschappelijke) organisaties de bereidheid tot het samenwerken op het gebied van sponsoring tot een minimum gedaald was; er zijn in 2022 geen sponsorovereenkomsten gerealiseerd. Met aanzienlijk minder partijen dan in 2018 kon in 2022 een 'gepersonaliseerde' groepsbijeenkomst worden overeengekomen, waardoor de netto-opbrengst hieruit ook lager is dan begroot. Daarnaast waren de baten uit publieksinkomsten (toegangstickets, deelname aan workshops en bijeenkomsten) lager.

Ons inziens hebben de (financiële) effecten van de coronapandemie grote invloed gehad op de baten uit onze activiteiten in 2022. Dit is gebaseerd op het gegeven dat de inkomsten uit publieksinkomsten sectorbreed op een lager niveau lagen én het gegeven dat ten tijde van *State of Fashion 2022 | Ways of Caring* de concurrentie groot was. Potentieel publiek kon in dezelfde periode kiezen uit een groot scala aan (vanwege corona uitgestelde) evenementen.

De lagere realisatie uit cultureel ondernemerschap is uiteindelijk gecompenseerd door het ministerie van OCW (vijfde steunpakket; expliciet bedoeld ter compensatie van corona-effecten) en door minder uit te geven.

Baten penvoeringen

De gerealiseerde baten uit penvoeringen betreft de toekenning van geormerkte financieringsbronnen tot het niveau van de uitgaven in deze penvoeringen. Nog niet gebruikte middelen zijn als kortlopende verplichtingen gepassiveerd.

3.3. Activiteitenlasten personeel

Sonsbeek

Ten opzichte van de begrote activiteitenlasten personeel 2022 is er een onderbesteding van € 47.000 (22,1%) ten opzichte van de begroting gerealiseerd. Hiervoor zijn drie oorzaken aan te wijzen:

- In de samenwerkingstentoonstelling met het Stedelijk Museum Amsterdam zijn de werkzaamheden van de fondsenwerver en de coördinator publiek programma door personeel van het Stedelijk Museum Amsterdam uitgevoerd; een directe besparing ten opzichte van afgerond € 32.000 euro;
- De inzet van het artistieke team was begroot op twaalf maanden. De curator en co-curator hebben tussentijds aangegeven na afloop van hun opdracht op 31 oktober 2022, geen nieuwe opdracht meer aan te nemen. Hierdoor is de inzet van het artistieke team ten opzichte van de begroting op 83,4% (tien maanden) gerealiseerd.

State of Fashion

De gerealiseerde personele lasten in 2022 in State of Fashion waren in totaal € 13.000 lager dan begroot; een afwijking van nog geen 3%. Met drie functionarissen met een strategische rol in State of Fashion (programmamanager State Of Fashion, één projectleider en de medewerker marketing & communicatie) is verlenging van de opdracht overeengekomen in verband met langer doorlopende afronding van het project in combinatie met de voorbereiding van het eerstvolgende project; de biënnale in 2024. Mede hierdoor zijn de uitgaven op het niveau van projectmanagement State Of Fashion hoger dan begroot. Daarnaast zijn de totaaluitgaven op projectmanagement ook hoger dan begroot door verschuiving van taken vanuit productie en marketing en communicatie naar management waardoor de uitgaven aan personele lasten in deze laatste twee divisies lager zijn dan begroot. Zoals gesteld: de totale personele lasten zijn nagenoeg op begrotingsniveau geëindigd.

3.4. Activiteitenlasten materieel

Sonsbeek

De materiele uitgaven in Sonsbeek 2022 zijn op het niveau van de begroting, met uitzondering van hogere uitgaven voor de inbreng in het programma COOP in samenwerking met Dutch Art Institute. Deze uitgaven waren niet specifiek begroot en liepen na de start in 2021 door in 2022. Deze overschrijding is volledig gedekt uit door Dutch Art Institute daarvoor beschikbaar gestelde middelen.

In de samenwerking met het Stedelijk Museum Amsterdam heeft dit museum voor 2022 een zelfstandige besteding ad € 330.000 voor de samenwerking gerealiseerd, dit bedrag komt als materiele activiteitenlasten niet zichtbaar tot uitdrukking in deze exploitatierekening.

State of Fashion

De beloning voor de inzet van de curatorenteams is conform de overeenkomsten gerealiseerd. De inzet van de Creative Advisory Council is lager uitgevallen als gevolg van het niet beschikbaar zijn van alle leden voor alle bijeenkomsten en het vaker digitaal afhandelen van bijeenkomsten.

De door de curatorenteams ontwikkelde tentoonstellingen en programma's als onderdeel van State of Fashion zijn binnen de begroting uitgevoerd. In deze realisatie is een aanzienlijke (noodzakelijke) besparing gerealiseerd op met name objectkosten en productiekosten. Ook op de locatiekosten is een aanzienlijke besparing verkregen, met name door goede afspraken met de locatie-eigenaren en efficiency op het gebied van kassa & ticketing en overige facilitaire diensten.

De ambities in de publieks- en partnerprogramma's zijn gerealiseerd. De financiële onderbesteding werd met name veroorzaakt door de administratieve invulling door ArtEZ van het International Fashion Symposium. ArtEZ heeft voor dit programma haar beschikbare budget van € 40.000 volledig benut; De Stichting SBSTOF heeft de volledige organisatie en coördinatie conform afspraak uitgevoerd en bekostigd.

Ten behoeve van de activiteiten op het gebied van marketing & communicatie is in 2022 een overbesteding gerealiseerd ter compensatie van de onderbesteding in 2021; op projectniveau (2021 en 2022) zijn de uitgaven aan marketing & communicatie op begrotingsniveau. Uiteindelijk bedragen de gerealiseerde uitgaven op marketing & communicatie ruim 19% van de totale materiele activiteitenlasten en nagenoeg 11% van de gerealiseerde lasten op projectniveau.

In het verlengde van de omvangrijke inzet van vrijwilligers, is de volledige begroting voor betreffende uitgaven benut.

Uit financieel strategische overwegingen en zicht op lagere dekkingsbijdragen is in 2022 de uitvoering van State of Fashion Platform uitgesteld. Omdat door de afdeling marketing & communicatie vanuit haar budget een deel van deze activiteiten werd bekostigd, konden achterliggende ambities gedeeltelijk wel worden gerealiseerd.

3.5. Beheerlasten personeel

De gerealiseerde beheerlasten personeel zijn ruim onder de begroting gebleven. In het verlengde van het strategisch besluit tot herstel en verbetering van het eigen vermogen van de stichting, is de kernorganisatie voor 2022 zuinig begroot en zijn daar bovenop functies niet ingevuld ten behoeve van benodigde onderliggende besparing.

3.6. Beheerlasten materieel

Er is een lichte overbesteding in de beheerlasten materieel ten opzichte van de begroting, met name door (eenmalig) hogere uitgaven op het gebied van automatisering en ingehuurd (juridisch) advies. Daarnaast zijn de kosten voor de accountantscontroles op fondsbijdragen in de kernorganisatie verantwoord, aangezien deze de te verwachten werkzaamheden op de controle van de jaarrekening zullen verlagen.

3.7. Uitgaven penvoering

De activiteiten in de samenwerkingen waarvoor de Stichting SBSTOF penvoerder is, worden in onze jaarrekening verantwoord. Deze uitgaven worden structureel niet begroot, aangezien dit op voorhand onbekende projecten zijn met eveneens onbekende doorlooptijden. De uitgaven ad € 108.954 worden volledig gedekt uit toekenning van de hiervoor bestemde gelden, die ook niet waren begroot voor 2022.

3.8. Exploitatieresultaat

De financiële strategie en begroting van de Stichting SBSTOF was in 2022 gericht op verantwoorde exploitatie en juiste besteding van middelen in combinatie met vermogensherstel. Dit vanuit financiële beleidsoverwegingen en op advies van stakeholders. Hiervoor was een positief resultaat van ruim 113.000 euro begroot.

De Stichting SBSTOF eindigt het financiële boekjaar 2022 met een positief resultaat van € 111.399; iets lager dan begroot. Om de doelstelling te kunnen realiseren heeft de stichting in 2022 bezuinigd op (de samenstelling van) de kernorganisatie en het hieruit ontstane financieringsoverschot als exploitatieresultaat laten vrijvallen:

- Ter compensatie van het in 2021 in Sonsbeek gerealiseerde verlies van € 78.578;
- Als eerste aanzet tot vermogensgroei in de stichting.

Naast de start van vermogensherstel in 2022 hoopt de Stichting SBSTOF op aanvullende inkomsten als uitkomst van het langlopende overleg met het ministerie van OCW (sinds mei 2021) inzake door het Mondriaan Fonds onjuiste gehanteerde grondslagen in de bepaling van steun aan Sonsbeek vanuit de tweede landelijke steunmaatregel voor de culturele sector. Door de Stichting SBSTOF is de derving vanwege deze onjuiste toepassing bepaald op € 87.500.

Over dit dossier is in 2022 meer dan eens contact geweest met de betrokken partijen maar tot uitsluitel heeft dat nog steeds niet geleid. De Stichting SBSTOF handhaaft dit dossier maar laat de potentiële baten buiten de balans en/of exploitatierekening 2022.

Gemeente Arnhem en Jennifer Tee zijn tot overeenstemming gekomen over de aankoop van het werk van Jennifer Tee voor Sonsbeek'21. Uit deze transactie volgt voor Stichting Sonsbeek & State of Fashion uiteindelijk geen vergoeding.

3.9. Risicoparaagraaf

Vermogen, liquiditeiten en structurele financiering

De vermogens- en liquiditeitspositie van de stichting blijft een punt van aandacht voor het bestuur.

Hierom is in 2022 besloten tot benutting van de gemeentelijke subsidie zonder onderliggende besteding om vermogensherstel te kunnen realiseren. Het vermogen is verbeterd van negatief € 78.579 naar positief € 32.407; een verbetering van de solvabiliteit van -8,8% naar 8,7%.

Aanvullend kan worden opgemerkt dat de balans per ultimo 2022 wordt verlengd door een opgenomen lening (Cultuur+Ondernemen) ad € 200.000 versus een liquiditeitspositie van € 289.343. Een gecorrigeerde solvabiliteit van 19% is van toepassing.

Daarmee kan worden gesteld dat per ultimo 2022 de solvabiliteitspositie van de Stichting SBSTOF op orde is en daarmee een goede uitgangspositie voor verbetering vormt. Vanuit financieel beleid is een jaarlijkse vermogenstoename van (minimaal) € 15.000 een belangrijke strategische doelstelling voor komende jaren.

De liquiditeitspositie van de Stichting SBSTOF is in 2022 beperkt verbeterd. Tijdelijke liquiditeitstekorten blijven van toepassing als gevolg van de voorwaarden en regels rondom projectsubsidiering en de wijze van bevoorschotting. De stichting blijft met subsidieverstrekking structureel in overleg over hogere of algehele bevoorschotting op basis van financiële onderbouwing (liquiditeitsbegroting). Met structurele financiers (gemeente Arnhem en ministerie van OCW) is 100% bevoorschotting (formeel) overeengekomen.

In 2022 is een tijdelijke lening met Cultuur+Ondernemen aangegaan, die de Stichting SBSTOF in de toekomst wellicht wederom wil aanvragen om liquiditeitsproblemen het hoofd te kunnen bieden.

Bijlage A: Balans per 31-12-2022*(na resultaatbestemming)*

		<u>31 december</u> <u>2022</u> €	<u>31 december</u> <u>2021</u> €
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen	1	81.085	707.993
Liquide middelen	2	289.343	176.689
TOTAAL ACTIVA		<u><u>370.428</u></u>	<u><u>884.682</u></u>

		31 december 2022	31 december 2021
		€	€
EIGEN VERMOGEN	3	32.407	-78.579
VREEMD VERMOGEN			
<u>Kort vreemd vermogen</u>			
Crediteuren	4	73.110	123.201
Nog te besteden subsidies en bijdragen	5	52.306	630.793
Overige schulden en overlopende passiva	6	212.605	209.267
		338.021	963.261
TOTAAL PASSIVA		370.428	884.682

Bijlage B: Staat van baten en lasten over 2022

		<u>Realisatie 2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>Realisatie 2021</u>
		€	€	€
BATEN				
Cultureel ondernemerschap	8	21.324	210.000	43.210
Samenwerking en partnerschap	9	35.488	-	118.914
Overheidsbijdragen	10	1.440.263	1.245.378	1.380.779
Publieke subsidies en bijdragen	11	175.000	175.000	321.074
Private subsidies en bijdragen	12	211.544	425.000	265.656
TOTAAL BATEN		<u>1.883.619</u>	<u>2.055.378</u>	<u>2.129.633</u>
<i>Baten penvoerderschappen</i>	13	108.954	-	101.598
LASTEN				
Activiteitenlasten personeel				
Sonsbeek	14	163.968	210.644	378.392
State of Fashion	15	496.847	509.328	218.792
Activiteitenlasten materieel				
Sonsbeek	16	79.436	63.000	1.237.961
State of Fashion	17	661.464	734.500	50.128
Beheerlasten personeel	18	275.191	334.010	250.888
Beheerlasten materieel	19	95.314	90.000	72.050
TOTAAL LASTEN		<u>1.772.219</u>	<u>1.941.482</u>	<u>2.208.211</u>
<i>Uitgaven penvoerderschappen</i>	20	108.954	0	101.598
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		<u>111.399</u>	<u>113.896</u>	<u>-78.578</u>
Resultaatsbestemming				
Toevoeging/- onttrekking aan het eigen vermogen		111.399	113.896	-78.578

Het resultaat in 2022 wordt conform financieel strategisch beleid aan het eigen vermogen toegevoegd ten behoeve van herstel verlies in 2021 en vermogensvorming.

Bijlage C: Algemene informatie en grondslagen

INFORMATIE OVER DE RECHTSPERSOON

VESTIGINGSADRES EN INSCHRIJFNUMMER HANDELSREGISTER

Stichting Sonsbeek & State of Fashion is gevestigd op de Utrechtsestraat 49, 6811 LT te Arnhem en is statutair gevestigd in Arnhem en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 09169320.

ALGEMENE TOELICHTING

BELANGRIJKSTE ACTIVITEITEN VAN RECHTSPERSOON

De activiteiten van Stichting Sonsbeek & State of Fashion bestaan uit het organiseren van tentoonstellingen en manifestaties (in de openbare ruimte) op het gebied van beeldende kunst en mode, het informeren van publiek en stimuleren van de maatschappelijke discussie, het participeren in internationale, landelijke en lokale netwerken en het leveren van bijdragen aan symposia, congressen, tijdschriften etcetera. Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

CONTINUITEIT VAN DE RECHTSPERSOON

In het verlengde van uitkomsten van interne evaluaties uit 2021, zijn in 2022 strategische werksessies georganiseerd, waarbij de financiële en inhoudelijke meerwaarde van het onderbrengen van beide manifestaties in één stichting en de capaciteit van de organisatie belangrijke onderwerpen waren. De conclusie was te onderzoeken of continuïteit in een ander bestuursmodel en organisatiestructuur niet beter zou zijn.

In 2022 is met de belangrijkste stakeholders, waaronder de gemeente Arnhem, het gesprek aangegaan over de (nieuw) te volgen koers. Als resultaat hiervan is besloten voor enige tijd pas op de plaats te maken met het implementeren van een nieuwe strategie. Gemeente Arnhem heeft in september 2022 bureau BMC gevraagd een advies uit te brengen over de haalbaarheid van een Sonsbeek-editie in 2024 en onderzoek te doen naar de toekomstbestendigheid van Sonsbeek en State of Fashion in één stichting. Dit onderzoek is in februari 2023 afgerond. Het bestuur van Stichting Sonsbeek & State of Fashion onderschrijft, net als het college van B en W, de conclusies en aanbevelingen van BMC om de manifestaties in gesepareerde organisaties (stichtingen) onder te brengen, waarbij State of Fashion blijft in de bestaande stichting (naamswijziging wordt doorgevoerd) en voor Sonsbeek een nieuwe stichting zal worden opgericht. Ten tijde van de afronding van dit bestuursverslag en de jaarrekening is er sprake van een interim-periode. Het college van B en W heeft aangegeven zowel State of Fashion alsook Sonsbeek van groot belang te achten voor Arnhem.

Dit uitgesproken belang en de beschikbare financiële middelen voor State of Fashion (beschikbaar gesteld door het Minsiterie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) bestendigen de continuïteit van de stichting.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR VERSLAGGEVING

DE STANDAARDEN OP BASIS WAARVAN DE JAARREKENING IS OPGESTELD

Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig "RJK C1 Kleine Organisaties - zonder winststreven" en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

GEbruik VAN SCHATTINGEN EN OORDELEN

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva, en van baten en lasten. De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

(IM)MATERIËLE VASTE ACTIVA

Stichting Sonsbeek & State of Fashion beschikt niet over (im)materieel vast actief. Ingeval de Stichting hier wel over zou/ gaat beschikken, wordt (im)materiële vaste activa gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs; daarbij wordt rekening gehouden met eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

VOORRADEN

Stichting Sonsbeek & State of Fashion beschikt niet over voorraden. Ingeval de stichting hier wel over zou/ gaat beschikken, worden voorraden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde.

VORDERINGEN EN LIQUIDE MIDDELEN

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Stichting Sonsbeek & State of Fashion activeert financiële toezeggingen door (lagere) overheden en publieke- en private fondsen op basis van de beschikkingen.

Voor dubieuze vorderingen kan een voorziening worden gevormd op basis van individuele beoordeling. Voor zover niet anders vermeld is, staan de liquide middelen ter vrije beschikking.

ALGEMENE RESERVES

Het deel van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarover de organisatie is opgericht.

BESTEMMINGSRESERVE, -FONDS EN VOORZIENINGEN

Stichting Sonsbeek & State of Fashion beschikt niet over bestemmingsreserves en/of fondsen of voorzieningen.

KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN EN SCHULDEN

Stichting Sonsbeek & State of Fashion activeert verplichtingen uit financiële toezeggingen door (lokale) overheden en publieke- en private fondsen, voor zover deze in het boekjaar nog niet zijn gerealiseerd.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar.

SUBSIDIES EN BIJDRAGEN

(Exploitatie)subsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in de periode dat gesubsidieerde bestedingen hebben plaatsgevonden of waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

KOSTEN

Kosten worden op basis van de gerealiseerde bestedingen toegerekend aan de staat van baten en lasten.

GRONDSLAGEN VOOR HET OVERZICHT VAN KASSTROMEN

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht zijn liquide middelen. Ontvangen en betaalde interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Bijlage D: Toelichting op de balans 2022

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
1 VORDERINGEN		
Debiteuren	46.500	668.958
Nog te versturen facturen	525	-
Omzetbelasting	29.851	33.728
Vooruitbetaalde kosten	2.939	4.037
Overlopende activa	1.270	1.270
	<u>81.085</u>	<u>707.993</u>

De debiteuren betreffen hoofdzakelijk vorderingen op (lagere) overheden en/of publieke- en private fondsen op basis van de toegezegde (en nog niet ontvangen) financiering van uitgevoerde en/of voorgenomen activiteiten in Sonsbeek, State of Fashion, penvoerderschappen en de kernorganisatie. Gezien de aard van deze debiteuren, is er geen voorziening getroffen. Een deel van de openstaande vorderingen zijn opgenomen als verplichtingen aan de passiefzijde van de balans (5. Nog te besteden subsidies en bijdragen). Hieronder een overzicht van de debiteuren; alfabetische volgorde en gecategoriseerd naar activiteit.

Sonsbeek

BNG Cultuurfonds	-	15.000
BPD Cultuurfonds	-	35.000
Dutch Art Institute c-o ArtEZ	-	38.000
Kattendijke - Drucker Stichting	-	500
Kroller Muller Museum	-	82.280
Lira Fonds	-	2.000
Mondriaan Fonds	-	36.000
Nederland-America Foundation	-	2.700
Ondernemersfonds Arnhem	-	7.000
Pauwhof Fonds	-	5.000
Pictoright Fonds	-	15.000
Prins Bernhard Cultuurfonds (waaronder Cultuurmakersfonds)	-	75.000
Provincie Gelderland	-	262.837
Stichting Ammodo	-	6.500
Stichting IJsselbiennale	-	4.400
Stichting Stokroos	-	3.000
Stichting VSB Fonds	-	50.000
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	14.000	14.000
Zadelhoff Cultuurfonds	-	7.500
<u>State of Fashion</u>		
Fonds21	15.000	-
Prins Bernhard Cultuurfonds	17.500	-
<u>Penvoerderschappen</u>		
Task Force Fashion - SCI	-	6.000
<u>Overige debiteuren</u>	-	1.241
	<u>46.500</u>	<u>668.958</u>

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
<u>Overlopende activa</u>		
Betaalde borg	1.270	1.270
Overige overlopende activa	-	-
	<u>1.270</u>	<u>1.270</u>

2 LIQUIDE MIDDELEN

Kas	709	524
Betaalrekeningen	288.635	176.168
Spaarrekening	394	394
Gelden onderweg/vraagposten	-395	-396
	<u>289.343</u>	<u>176.689</u>

3 EIGEN VERMOGEN

Het verloop van het stichtingsvermogen kan als volgt worden weergegeven:

Balans per 1 januari	-78.579	-
Bij: resultaat boekjaar	111.399	-78.579
Bij: onverwerkt resultaat vorige boekjaren	-413	-
Balans per 31 december	<u>32.407</u>	<u>-78.579</u>

Uit de administratie is een onverwerkt negatief resultaat ad 413 euro uit 2020 gebleken. Ten behoeve van aansluiting van het eigen vermogen is deze als correctie in het eigen vermogen per 31 december 2022 doorgevoerd.

4 HANDELSKREDITEUREN

De post is als volgt samengesteld:

Crediteuren	19.547	57.798
Nog te ontvangen facturen Kernorganisatie	11.941	9.818
Nog te ontvangen facturen Sonsbeek	27.097	33.549
Nog te ontvangen facturen State of Fashion	14.525	22.036
Nog te ontvangen facturen Penvoerderschappen	-	-
	<u>73.110</u>	<u>123.201</u>

De facturen die nog te ontvangen zijn betreffen in veel gevallen facturen voor maandelijks terugkerende kosten en/of werkzaamheden die in (de laatste maanden van) 2022 conform Overeenkomst (van opdracht) zijn uitgevoerd.

5 NOG TE BESTEDEN SUBSIDIES EN BIJDAGEN

Kernorganisatie	-	6.000
Sonsbeek	14.162	50.900
State of Fashion	-	434.065
Penvoerderschappen		
Culture.Fashion	38.144	137.425
TaskForce Fashion	-	2.403
	<u>52.306</u>	<u>630.793</u>

De in 2021 en 2022 toegezegde subsidies en bijdragen die in 2021 en 2022 niet zijn besteed aan de Kernorganisatie, Sonsbeek, State of fashion of één van de penvoerderschappen zijn in de balans geactiveerd als kortlopende schuld, aangezien deze in 2023 op activiteiten zullen worden ingezet.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
6 OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA		
Netto salarissen	-1	1.236
Nog te betalen personeelskosten	7.475	1.478
Reservering vakantiegeld	5.131	6.553
Te betalen accountantskosten	-	-
Overige schulden	200.000	200.000
	<u>212.605</u>	<u>209.267</u>

In de balans per 31 december 2021 had Stichting Sonsbeek & State of Fashion een opgenomen lening ad € 200.000,00 bij gemeente Arnhem ten behoeve van opvang van liquiditeitskraptes; deze is op 31 januari 2022 conform leningovereenkomst afgelost. Stichting Sonsbeek & State of Fashion is in augustus 2022 een soortgelijke lening aangegaan met Cultuur + Ondernemen ten behoeve van overbrugging van nog te ontvangen eindafrekeningen op subsidies. Deze lening is conform overeenkomst op 31 januari 2023 afgelost.

7 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN, VERPLICHTINGEN EN REGELINGEN

Huurverplichtingen

Sinds 1 september 2020 huurt Stichting Sonsbeek & State of Fashion een kantoorruimte aan de Utrechtsestraat 49 te Arnhem, 6811 LT te Arnhem; verhuurder is Stichting Atelierbeheer SLAK. Het huurcontract is per 31 augustus 2022 stilzwijgend met een jaar verlengd. De maandelijkse huur bedraagt € 1.338 per maand (€ 16.056 per jaar). De huur wordt jaarlijks per 1 juli verhoogd met het trendmatige percentage voor woonruimtes als vastgesteld door het Ministerie van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu.

Voorwaardelijke rechten op subsidies en bijdragen en Nog te besteden subsidies en bijdragen in 2023 tot en met 2024

Gemeente Arnhem heeft op 27 december 2022 een subsidie ad € 460.648 voor de activiteiten in 2023 beschikt. Het Ministerie van OCW heeft onze aanvraag voor subsidie binnen de regeling landelijke culturele basisinfrastructuur 2021-2024 goedgekeurd en op 15 september 2020 beschikt ten behoeve van activiteiten in State of Fashion. De beschikking is op 17 juni 2021 en 15 juni 2022 geïndexeerd voor loon- en prijsontwikkelingen; de jaarlijkse bijdrage is verhoogd naar € 509.251. De toezeggingen voor 2023 en 2024 worden in de jaarrekeningen van 2023 en 2024 verwerkt.

Bijlage E: Toelichting op de staat van baten en lasten 2022

	<u>Realisatie 2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>Realisatie 2021</u>
<u>BATEN</u>	€	€	€
8 CULTUREEL ONDERNEMERSCHAP			
<u>Sonsbeek</u>			
Overige verkoop	-	-	11.470
Educatie en rondleidingen	-	-	144
Sponsoring	-	-	13.500
Giften en schenkingen	-	10.000	3.577
Overige opbrengsten	-	-	10.300
	<u>-</u>	<u>10.000</u>	<u>38.991</u>
<u>State of Fashion</u>			
Kaartverkoop	12.103	65.000	-
Educatie en rondleidingen	712	-	-
Horeca en events	2.789	-	-
Sponsoring	-	65.000	-
Giften en schenkingen	-	5.000	-
Overige opbrengsten	-	65.000	-
	<u>15.605</u>	<u>200.000</u>	<u>-</u>
<u>Kernorganisatie</u>			
Overige opbrengsten	5.719	-	4.219
	<u>5.719</u>	<u>-</u>	<u>4.219</u>
TOTAAL CULTUREEL ONDERNEMERSCHAP	<u><u>21.324</u></u>	<u><u>210.000</u></u>	<u><u>43.210</u></u>
9 SAMENWERKING EN PARTNERSCHAP			
<u>Sonsbeek</u>			
	33.988	-	118.914
<u>State of Fashion</u>			
	1.500	-	-
TOTAAL SAMENWERKING EN PARTNERSCHAP	<u><u>35.488</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>118.914</u></u>

In 2022 zijn de gerealiseerde baten uit Cultureel Ondernemerschap en baten uit samenwerking en partnerschap als directe baten in de exploitatie opgenomen. In Sonsbeek is een samenwerking gerealiseerd met Dutch Art Institute (ArtEZ), waarvoor € 33.988 aan baten zijn ontvangen. In State of Fashion is in 2022 ruim € 15.600 aan baten uit directe verkoopactiviteiten en € 1.500 in het kader van samenwerking met (strategische) partners. In de Kernorganisatie zijn baten gerealiseerd uit (administratieve) werkzaamheden in samenwerkingen; vergoedingen voor penvoerderschappen.

BATEN	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
10 OVERHEIDSBIJDRAGEN			
<u>Sonsbeek</u>			
Gemeente Arnhem	23.866	-	401.114
Provincie Gelderland	-	-	229.185
Overige overheden	-	-	64.000
	<u>23.866</u>	<u>-</u>	<u>694.299</u>
<u>State of Fashion</u>			
Provincie Gelderland	150.000	150.000	150.000
Ministerie van OCW	850.916	660.750	217.760
	<u>1.000.916</u>	<u>810.750</u>	<u>367.760</u>
<u>Kernorganisatie</u>			
Gemeente Arnhem	415.481	434.628	252.917
Provincie Gelderland	-	-	-
Overige overheden	-	-	65.803
	<u>415.481</u>	<u>434.628</u>	<u>318.720</u>
TOTAAL OVERHEIDSBIJDRAGEN	<u><u>1.440.263</u></u>	<u><u>1.245.378</u></u>	<u><u>1.380.779</u></u>

Per ultimo 2021 heeft de stichting een bedrag van € 440.065 subsidies en bijdragen van (lagere) overheden gereserveerd ten behoeve van besteding in 2022. Aanvullend heeft gemeente Arnhem voor 2022 een reguliere subsidie ad € 433.347 in januari beschikbaar gesteld. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft in 2022 € 509.251 uit de BIS-subsidie beschikbaar gesteld en € 57.600 aanvullende coronacompensatie uit de landelijke steunpakketten voor cultuur. Het totaal aan beschikbare middelen uit overheidsbijdragen is aangewend ter dekking van gerealiseerde kosten in 2022 in de kernorganisatie, Sonsbeek en State of Fashion en de realisatie van het voorgenomen vermogensherstel in Stichting Sonsbeek & State of Fashion. In bijlage G zijn de dekkingsbijdragen en uitgaven in State of Fashion nader gespecificeerd ten behoeve van verantwoording aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
<u>BATEN</u>	€	€	€

11 PUBLIEKE SUBSIDIES EN BIJDAGEN

Sonsbeek	175.000	175.000	321.074
TOTAAL PUBLIEKE SUBSIDIES EN BIJDAGEN	<u>175.000</u>	<u>175.000</u>	<u>321.074</u>

In 2022 is voor uitgaven Sonsbeek de totale beschikbaarstelling door het MondriaanFonds ad € 175.000 aangewend ten behoeve van dekking van een deel van de uitgaven in Sonbeek 2022.

12 PRIVATE SUBSIDIES EN BIJDAGEN

Sonsbeek	10.550	95.000	214.496
State of Fashion	200.000	330.000	51.160
Kernorganisatie	994	-	-
TOTAAL PRIVATE SUBSIDIES EN BIJDAGEN	<u>211.544</u>	<u>425.000</u>	<u>265.656</u>

In 2022 is ten behoeve van uitgaven Sonsbeek een totaalbedrag ad € 10.550 aangewend ten behoeve van gedeeltelijke dekking van de uitgaven in Sonbeek 2022; het betreft hier bijdragen van Dutch Art Institute c-o ArtEZ ten behoeve van de uitvoering van de educatieve opdracht. Per ultimo december 2022 is uit het totale opdrachtbudget van Dutch Art Institute c-o ArtEZ een restant ad € 14.162 in de balans opgenomen als Nog te besteden subsidies en bijdragen (5.), aangezien facturen op onderliggende programmering in 2023 zullen worden ontvangen. In 2022 is voorts € 200.000 van bijdragen van Private Fondsen aangewend ten behoeve van gedeeltelijke dekking van de uitgaven in State of Fashion; Ways of Caring. De private subsidieverschaffers 2022 aan State of Fashion zijn in alfabetische volgorde: Fonds21, Prins Bernhard CultuurFonds, Vriendenloterij en het VSB Fonds.

13 BATEN PENVOERDERSCHAPPEN

Overheidsbijdragen	108.954	-	69.827
Publieke subsidies en bijdragen	-	-	31.771
	<u>108.954</u>	<u>-</u>	<u>101.598</u>

Als penvoerder voor Culture.Fashion en Taskforce Fashion heeft de stichting in 2022 € 108.954 euro aan kosten geadmistreerd; respectievelijk € 99.281 en € 9.673. De uitgaven in Culture.Fashion zijn volledig gedekt uit beschikkingen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, waarvoor deze financiering is aangesproken. De uitgaven in TaskForce Fashion zijn volledig gedekt uit beschikkingen van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. TaskForceFashion is in 2022 afgerond; Cuklture.Fashion loopt nog door. Overschotten uit de beschikking voor Culture.Fashion zijn in de balans opgenomen als Nog te besteden subsidies en bijdragen (5.) ter dekking van nog te ontvangen facturen uit 2022 en begin 2023. Activiteiten in penvoerderschappen worden structureel niet begroot. Beide penvoerderschappen zijn verder uitgewerkt in Bijlage F.

<u>LASTEN</u>	<u>Realisatie 2022</u> €	<u>Begroting 2022</u> €	<u>Realisatie 2021</u> €
<u>Sonsbeek</u>			
14 ACTIVITEITENLASTEN PERSONEEL			
<i>Artistiek team</i>			
Curator	15.000	20.000	22.500
Co-curatoren	43.800	50.000	49.420
Stagiaries artistiek team	-	-	8.876
Artistiek team reis- en overige kosten	5.890	7.500	22.481
<i>Totaal Artistiek team</i>	<u>64.690</u>	<u>77.500</u>	<u>103.277</u>
<i>Projectmanagement</i>			
Hoofd Projecten Sonsbeek	63.500	62.500	74.311
Hoofd Projecten Sonsbeek reis- en overige kosten	4.948	5.000	9.861
Assistentie Hoofd Projecten Sonsbeek	21.411	21.000	33.745
Assistentie Hoofd Projecten Sonsbeek reis- en overige kosten	417	3.000	695
Hoofd Archief	-	-	10.620
Fondsenwerver Sonsbeek	855	20.000	-
Fondsenwerver Sonsbeek reis- en overige kosten	-	3.000	-
<i>Totaal Projectmanagement</i>	<u>91.131</u>	<u>114.500</u>	<u>129.232</u>
<i>Productieteam</i>			
Producent	-	-	20.000
Producent reis- en overige kosten	-	-	10.000
Medewerker productie	-	-	24.750
<i>Totaal Productieteam</i>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>54.750</u>
<i>Team Publiek programma en educatie</i>			
Coordinator Publiek programma en educatie	-	9.000	21.642
Coordinator Publiek programma en educatie reis- en overige kosten	-	644	176
<i>Totaal Team Publiek programma en educatie</i>	<u>-</u>	<u>9.644</u>	<u>21.818</u>
<i>Team Marketing & Communicatie</i>			
Medewerker Marketing & Communicatie	-	-	29.375
Medewerker Marketing & Communicatie reis- en overige kosten	-	-	1.804
Medewerker Social media	7.500	8.000	22.695
Medewerker Social media reis- en overige kosten	647	1.000	3.092
Medewerker Internationale communicatie	-	-	10.500
Medewerker Internationale communicatie reis- en overige kosten	-	-	161
<i>Totaal Team Marketing & Communicatie</i>	<u>8.147</u>	<u>9.000</u>	<u>67.627</u>

	<u>Realisatie 2022</u> €	<u>Begroting 2022</u> €	<u>Realisatie 2021</u> €
<u>LASTEN</u>			
<i>Stagiars, trainees, vrijwilligers Teams</i>			
Vergoedingen	-	-	1.689
	-	-	1.689
TOTAAL ACTIVITEITENLASTEN PERSONEEL	<u>163.968</u>	<u>210.644</u>	<u>378.392</u>

In 2022 zijn de uitgaven voor het artistieke team lager dan begroot. De opdracht van overeenkomst verliep in oktober 2022 en er is geen nieuwe opdracht overeengekomen, waar deze wel was begroot. Daarnaast zijn de functies van fondsenwerver en coördinator Publiek Programma niet ingevuld, aangezien deze in het verlengde van programma 2022 zijn uitgevoerd door het Stedelijk Museum Amsterdam in 2022. Uiteindelijk zijn de personeelslasten in Sonsbeek in 2022 € 46.676 (22,1%) lager dan begroot.

State of Fashion

15 ACTIVITEITENLASTEN PERSONEEL

Artistiek team

Curatorenteams	50.000	40.000	29.999
Curatorenteams reis- en overige kosten	13.363	16.000	5.884
<i>Totaal Artistiek team</i>	<u>63.363</u>	<u>56.000</u>	<u>35.883</u>

Programmamanagement

Programmamanager State of Fashion	77.354	56.440	54.965
Programmamanager State of Fashion reis- en overige kosten	710	2.900	345
Projectleider Curatorenteam 1	43.172	38.200	15.930
Projectleider Curatorenteam 1 reis- en overige kosten	133	1.600	-
Projectleider Curatorenteam 2	60.600	45.000	25.500
Projectleider Curatorenteam 2 reis- en overige kosten	2.010	1.700	516
Assistent Programmamanager State of Fashion	12.610	12.800	16.351
Assistent Programmamanager State of Fashion reis- en overige kosten	1.029	1.600	181
<i>Totaal Projectmanagement</i>	<u>197.618</u>	<u>160.240</u>	<u>113.787</u>

<u>LASTEN</u>	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
<i>Productieteam</i>			
Hoofdproducent	32.000	60.000	-
Hoofdproducent reis- en overige kosten	-	900	-
Productiemedewerker Curatorenteam 1	39.320	39.000	8.000
Productiemedewerker Curatorenteam 1 reis- en overige kosten	855	900	-
Productiemedewerker Curatorenteam 2	43.456	39.000	5.367
Productiemedewerker Curatorenteam 2 reis- en overige kosten	-	900	-
Overige ondersteuning - stagiairs	2.126	12.000	2.900
Overige ondersteuning - stagiairs reis- en overige kosten	-	1.300	-
<i>Totaal Productieteam</i>	<u>117.757</u>	<u>154.000</u>	<u>16.267</u>
<i>Team Marketing & Communicatie</i>			
Projectleider Marketing & Communicatie	21.120	77.000	26.965
Projectleider Marketing & Communicatie reis- en overige kosten	512	1.200	160
Medewerker Marketing & Communicatie	61.460	39.388	11.730
Medewerker Marketing & Communicatie reis- en overige kosten	1.619	1.300	-
Ondersteuning PR en Social Media	7.269	12.000	-
Ondersteuning PR en Social Media reis- en overige kosten	-	900	-
Ondersteuning Social Media en Copywriting	16.522	-	-
Ondersteuning Social Media en Copywriting reis- en overige kosten	308	-	-
Overige ondersteuning-stagiairs Marketing & Communicatie	9.000	6.000	-
Overige ondersteuning-stagiairs Marketing & Communicatie reis- en overige kosten	298	1.300	-
Assistent Marketing	-	-	8.500
Redacteur Programma en Bookazine	-	-	5.500
<i>Totaal Team Marketing & Communicatie</i>	<u>118.109</u>	<u>139.088</u>	<u>52.855</u>
<i>Stagiairs, trainees, vrijwilligers Teams</i>			
	-	-	-
<i>TOTAAL ACTIVITEITENLASTEN PERSONEEL</i>	<u><u>496.847</u></u>	<u><u>509.328</u></u>	<u><u>218.792</u></u>

In het verlengde van de uitvoering van de ambities en plannen in State of Fashion; Ways of Caring 2022, zijn de personele lasten in 2022 nagenoeg geeindigd op begrotingsniveau (-2,5%). Tussen de divisies hebben verschuivingen plaatsgevonden op basis van (strategische) herschikking van werkzaamheden.

LASTEN	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Sonsbeek			
16 ACTIVITEITENLASTEN MATERIEEL			
<i>Sonsbeek Exhibition</i>			
Vergoeding kunstenaars	-	-	49.075
Reis- en verblijfkosten kunstenaars	830	-	22.312
Werken en installaties (kunstenaarsbudget)	-50	-	411.648
Locaties/Musea	-	-	40.188
Installatie, onderhoud en einde (ontmanteling)	2.389	-	337.379
Onverdeeld	-	10.000	-
<i>Totaal Sonsbeek Exhibition</i>	<u>3.170</u>	<u>10.000</u>	<u>860.601</u>
<i>Sonsbeek Public, Education and Monitoring</i>			
Phase 1 - Editorial room	-	-	800
Sonsbeek Conjunctions	-	-	10.406
Sonsbeek Councils	33.988	-	4.073
Sonsbeek Radio	4.931	-	18.802
Sonsbeek Archive	-271	-	5.021
Sonsbeek Programms	4.270	-	31.984
Sonsbeek App	-	-	21.260
Sonsbeek Education	3.483	-	17.530
Sonsbeek Publications	26.591	-	34.984
Onverdeeld	-	40.000	-
<i>Totaal Sonsbeek Public, Education and Monitoring</i>	<u>72.992</u>	<u>40.000</u>	<u>144.860</u>
<i>Sonsbeek Opening & Hospitality</i>			
Opening	-	-	45.672
Openingparade	-	-	9.644
Vrijwilligers en Infopunt/Kassa	110	-	55.627
Rondleidingen	-	-	180
<i>Totaal Sonsbeek Opening & Hospitality</i>	<u>110</u>	<u>-</u>	<u>111.123</u>
<i>Sonsbeek Marketing & Communicatie</i>	3.165	13.000	121.376
TOTAAL ACTIVITEITENLASTEN MATERIEEL	<u><u>79.436</u></u>	<u><u>63.000</u></u>	<u><u>1.237.961</u></u>

De uitgaven aan materiele lasten in Sonsbeek in 2022 hebben hoofdzakelijke betrekking op realisatie van de tentoonstelling in het Stedelijk Museum Amsterdam en omliggende programmering zoals radioprogramma's, alsook de uitgave van een publicatie. Daarnaast zijn er uitgaven geweest op het gebied van de uitvoering van de educatieve opdracht vanuit Dutch Art Institute c-o ArtEZ en ten aanzien van (het onderhoud van) de Sonsbeek-website.

<u>Lasten</u>	<u>Realisatie 2022</u> €	<u>Begroting 2022</u> €	<u>Realisatie 2021</u> €
<u>State of Fashion</u>			
17 ACTIVITEITENLASTEN MATERIEEL			
<i>State of Fashion Creative Advisory Council</i>	8.960	21.500	3.267
<i>State of Fashion EXPO</i>	430.542	446.000	1.331
<i>State of Fashion Publiek Programma</i>	45.932	110.500	4.451
<i>State of Fashion Marketing & Communicatie</i>	133.295	98.500	23.029
<i>State of Fashion Vrijwilligers</i>	42.735	40.000	-
<i>State of Fashion Platform</i>	-	18.000	-
<i>State of Fashion publicaties</i>	-	-	18.050
TOTAAL ACTIVITEITENLASTEN MATERIEEL	<u><u>661.464</u></u>	<u><u>734.500</u></u>	<u><u>50.128</u></u>

In het verlengde van de uitvoering van de ambities en plannen in State of Fashion; Ways of Caring 2022, zijn de materiele lasten in 2022 90% van het begrotingsniveau gerealiseerd. De bezuiniging van 10% is doorgevoerd in het verlengde van lager gerealiseerde dekkingsbijdragen; de bezuinigingen zijn met name gerealiseerd in publiek programma en het realiseren van het platform. Het publieke programma is overigens wel gerealiseerd, maar verantwoord in de administratie van één van de uitvoerende partners/opdrachtgever.

<u>LASTEN</u>	<u>Realisatie 2022</u> €	<u>Begroting 2022</u> €	<u>Realisatie 2021</u> €
<u>Kernorganisatie</u>			
18 BEHEERLASTEN PERSONEEL			
Algemeen directeur	93.676	110.000	99.896
Algemeen directeur reis- en overige kosten	9.014	10.000	5.253
PA/Officemanager	48.527	49.100	4.699
PA/Officemanager reis- en overige kosten	1.123	2.000	120
Assistentie Officemanagement	18.104	17.520	56.995
Assistentie Officemanagement reis- en overige kosten	-	1.500	517
Stagiaires Officemanagement	-	2.500	2.851
Controller/Business support	49.983	50.000	49.000
Controller/Business support reis- en overige kosten	1.864	1.990	1.165
Hoofd Marketing & Communicatie	21.400	25.000	-
Assistent Hoofd Marketing & Communicatie	6.501	13.000	-
Assistent Hoofd Marketing & Communicatie reis- en overige kosten	-	900	-
Business Development	25.000	25.000	12.920
Fondsenwerver	-	20.000	16.775
Fondsenwerver reis- en overige kosten	-	2.500	698
Team reis- en verblijfkosten	-	3.000	-
Personele beheerlasten onverdeeld	-2	-	-
TOTAAL BEHEERLASTEN PERSONEEL	275.191	334.010	250.888
19 BEHEERLASTEN MATERIEEL			
Huisvesting	24.224	30.000	24.362
Bureau/kantoorkosten	42.497	30.000	26.833
Administratiekosten	5.137	10.000	5.453
Controlerend accountant	30.175	10.000	10.910
Netwerken en bijeenkomsten	1.081	7.500	-
Overige beheerlasten materieel	-7.800	2.500	4.492
TOTAAL BEHEERLASTEN MATERIEEL	95.314	90.000	72.050

De beheerlasten in de kernorganisatie (structurele organisatie) zijn onder begroting gerealiseerd; in de kernorganisatie zijn bezuinigingen doorgevoerd en voorgenomen organisatieverbeteringen niet uitgevoerd om vanuit de resterende middelen de voorgenomen solvabiliteitsverbetering te kunnen bewerkstelligen. De materiele beheerlasten zijn hoger dan begroot als gevolg van hogere uitgaven aan (software)licenties en aanvullende controlewerkzaamheden door de accountant op subsidieverantwoordingen. Deze hogere lasten zijn gedeeltelijk gecompenseerd door een incidenteel resultaat uit voorgaand boekjaar in verband met de creditering op lasten uit 2021; geadministreerd onder Overige beheerlasten materieel.

<u>LASTEN</u>	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
20 UITGAVEN PENVOERDERSCHAPPEN			
<i>TaskForce Fashion</i>	9.673	-	56.367
<i>Culture.Fashion</i>	99.281	-	45.230
TOTAAL ACTIVITEITENLASTEN MATERIEEL	108.954	-	101.598

De activiteiten en uitgaven in penvoerderschappen worden structureel niet begroot. Er zijn als penvoerder wel activiteiten en uitgaven geadmistreerd. Deze uitgaven worden volledig door geormerkte financiering gedekt. De financiële verantwoording van de penvoerderschappen is in bijlage F verder uitgewerkt.

Bijlage F: Toelichting op de penvoerderschappen 2022

In 2018 is Stichting Sonsbeek & State of Fashion gestart als penvoerder in twee grotere, meerjarige projecten te weten: Culture.Fashion en TaskForce Fashion. Deze projecten doorlopen meerdere fases. In 2022 bevond Culture.Fashion zich in afronding van fase 3. TaskFore Fashion (fase 3; "Closer Apart") in het voorjaar van 2022 afgerond en (tijdelijk) stopgezet. Onderstaand de projectadministraties van beide fases van deze projecten (begroting en realisatie) in 2022.

		Realisatie	Realisatie
		2022	2021
		<u>€</u>	<u>€</u>
<i>Culture.Fashion Fase 2 en 3</i>			
<i>Financiering</i>			
	Ministerie van OCW	99.281	45.230
	<u>Totale financiering</u>	<u>99.281</u>	<u>45.230</u>
<i>Besteding</i>			
	Procescoördinatie	12.525	-
	Vergoeding penvoerder en administratie	4.500	-
	Media & Narratief	15.450	22.863
	Activiteiten	11.236	3.938
	Mapping	20.353	4.287
	Analyse-Impact	6.525	-
	Materiele lasten Media & Narratief	-	-
	Materiele lasten Activiteiten	8.672	1.335
	Closing Event	7.830	6.928
	Website	12.190	-
	Overhead	-	-
	Reiskosten	-	5.878
	<u>Totaal bestedingen</u>	<u>99.281</u>	<u>45.230</u>
<i>Financieringsoverschot</i>		-	-

Het Ministerie heeft in 2021 voor het lopende project (Fase 3) € 150.000 beschikbaar gesteld; financieringsoverschot per 31 december 2022 (ruim 38.000 euro) is geactiveerd in de balans onder Nog te besteden subsidies en bijdragen - Penvoerderschappen (5.); ter dekking van de laatste uitgaven in dit project (fase 3) in 2023.

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
<i>TaskForce Fashion "Closer Apart"</i>		
<i>Financiering</i>		
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie "Closer Apart"	9.673	2.367
Stichting Stokroos		25.000
(Lagere) overheden		29.000
	<u>9.673</u>	<u>56.367</u>
<i>Besteding</i>		
<u> Personele lasten</u>		
FASHIONCLASH	-	6.000
M-ODE	-	6.000
Stichting Sonsbeek en State of Fashion	-	6.000
Stichting Sonsbeek en State of Fashion - penvoerder	-	500
Reis- en onkosten	-	53
	<u>-</u>	<u>18.553</u>
<u> Materiele lasten</u>		
Fees en vergoedingen	6.500	17.106
Kennismakingsbijeenkomsten	-	600
Kick Off	-	-
Fieldtrips	-	3.553
Ontwikkelen presentaties	-	11.084
Publiekpresentaties resultaten	3.173	3.079
Platformontwikkeling	-	600
Communicatie	-	1.792
	<u>9.673</u>	<u>37.814</u>
	<u>9.673</u>	<u>56.367</u>
<u>Totale lasten</u>	<u>9.673</u>	<u>56.367</u>
<i>Financieringsoverschot</i>	-	-

Het project TaskForceFashion is in 2022 afgerond en (tijdelijk) stopgezet.

Bijlage G: Toelichting op besteding BIS-gelden Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2022

In 2020 heeft Stichting Sonsbeek & State of Fashion voor haar projecten in State of Fashion in de jaren 2021-2024 een structurele bijdrage door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aangevraagd en toegezegd gekregen in het kader van de regeling BasisInfraStructuur (BIS) in de categorie Ontwerp; festivals, ontwerp, beeldende kunst en cross- sectoraal. Op een totale begroting van 3,05 mio euro aan activiteitenlasten personeel en materieel in genoemde periode, heeft het ministerie een totaal ad 1,96 mio euro (€ 491.027 per jaar) aan subsidie toegezegd. Door indexering in de zomers van 2021 en 2022 zijn de jaarlijkse toezeggingen opgehoogd tot € 509.251 per jaar. Daarnaast zijn eenmalige uitkeringen uit Landelijke steunmaatregelen ter bestrijding van COVID-19 in 2021 ad € 45.100 (tweede steunmaatregel) en € 31.500 (vierde steunmaatregel) en in 2022 ad € 57.600 (vijfde steunmaatregel) volledig in genoemde jaren benut. Ten behoeve van verantwoording van uitgaven in vergelijking tot de begroting aan het ministerie, is in deze bijlage de uitputting afgezet tegen de begroting van 30 mei 2021, zoals die in 2021 aan het ministerie is gepresenteerd. De uitgaven zijn voorts opgenomen in de resultaatrekening van Stichting Sonsbeek & State of Fashion; in de balans van de stichting zijn nog niet benutte - gereserveerde- middelen verantwoord.

	<u>JAARREKENING</u>		<u>2021-2024</u>	
	<u>Realisatie</u> <u>2022</u>	<u>Begroting</u> <u>2022</u>	<u>Realisatie</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€	€
DEKKINGSBIJDRAGEN				
<i>Eigen inkomsten</i>				
<u>1. PUBLIEKSINKOMSTEN</u>				
Entreegelden/kaartverkoop/rondleidingen/ educatieve projecten	15.605	65.000	15.605	130.000
	<u>15.605</u>	<u>65.000</u>	<u>15.605</u>	<u>130.000</u>
<u>2. SPONSORINKOMSTEN EN GIFTEN</u>				
Sponsorinkomsten	-	65.000	-	130.000
Giften	-	5.000	-	20.000
	<u>-</u>	<u>70.000</u>	<u>-</u>	<u>150.000</u>
<u>3. TOTAAL OVERIGE INKOMSTEN</u>				
Overige directe baten	1.500	65.000	1.500	130.000
	<u>1.500</u>	<u>65.000</u>	<u>1.500</u>	<u>130.000</u>
<i>Totaal Eigen inkomsten</i>	<u><u>17.105</u></u>	<u><u>200.000</u></u>	<u><u>17.105</u></u>	<u><u>410.000</u></u>
<i>Overheidsbijdragen (structureel)</i>				
4. Gemeente Arnhem		151.258	65.387	687.240
5. Provincie Gelderland	300.000	300.000	300.000	300.000
6. OCW-BIS	850.916	481.095	1.134.478	1.924.380
<i>Totaal Overheidsbijdragen</i>	<u><u>1.150.916</u></u>	<u><u>932.354</u></u>	<u><u>1.499.865</u></u>	<u><u>2.911.620</u></u>
<i>Subsidies en bijdragen fondsen (Projectfinanciering)</i>				
<u>7. PUBLIEKE FONDSSEN</u>				
SCI	-	-	-	-
Mondriaanfonds	-	-	-	-
<u>8. PRIVATE FONDSSEN</u>				
Fonds21	60.000	75.000	60.000	150.000
VSBfonds	65.000	65.000	65.000	130.000
Stichting DOEN / VRIENDENLOTERIJ	40.000	65.000	40.000	130.000
Prins Bernhard Cultuurfonds	35.000	50.000	35.000	100.000
Overige fondsen	-	75.000	-	150.000
<i>Totaal Subsidies en bijdragen fondsen</i>	<u><u>200.000</u></u>	<u><u>330.000</u></u>	<u><u>200.000</u></u>	<u><u>660.000</u></u>
TOTAAL DEKKINGSBIJDRAGEN	1.368.021	1.462.354	1.716.970	3.981.620

LASTEN	JAARREKENING		2021-2024	
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
	2022	2022		
	€	€	€	€
Activiteitenlasten personeel				
9. PROGRAMMAMANAGEMENT				
Programmamanager	77.354	56.440	125.842	205.875
Programmamanager reis-, verblijf- en overige kosten	710	2.900	1.055	18.600
Projectleider Curatoren team 1	43.172	38.200	59.000	60.000
Projectleider Curatoren team 1 reis-, verblijf- en overige kosten	133	1.600	133	1.500
Projectleider Curatoren team 2	60.600	45.000	75.600	60.000
Projectleider Curatoren team 2 reis-, verblijf- en overige kosten	2.010	1.700	2.526	1.500
Assistent programmamateam	12.610	12.800	28.807	86.750
Assistent programmamateam reis-, verblijf- en overige kosten	1.029	1.600	1.210	9.300
	197.618	160.240	294.174	443.525
10. PRODUCTIETEAM				
Hoofdproducent/Producent Events	32.000	60.000	32.000	148.750
Hoofdproducent/Producent Events reis-, verblijf- en overige kosten	-	900	-	16.300
Productiemedewerker Curatoren team 1	39.320	39.000	47.320	87.875
Productiemedewerker Curatoren team 1 reis-, verblijf- en overige kosten	855	900	855	8.800
Productiemedewerker Curatoren team 2	43.456	39.000	48.823	45.000
Productiemedewerker Curatoren team 2 reis-, verblijf- en overige kosten	-	900	5.026	1.300
Overige ondersteuning - stagiairs productie	2.126	12.000	-	17.000
Overige ondersteuning - stagiairs productie reis-, verblijf- en overige kosten	-	1.300	-	2.300
	117.757	154.000	134.024	327.325
11. TEAM PUBLIEK PROGRAMMA EN EDUCATIE				
Projectleider PP en Educatie	-	-	-	61.250
Assistent PP en educatie	-	-	-	30.625
Team PP en educatie reis-, verblijf en overige kosten	-	-	-	6.000
	-	-	-	97.875
12. TEAM MARKETING & COMMUNICATIE				
Projectleider M&C	21.120	77.000	48.085	152.125
Projectleider M&C reis-, verblijf- en overige kosten	512	1.200	672	6.500
Medewerker M&C	61.460	39.388	73.190	74.500
Medewerker M&C reis-, verblijf- en overige kosten	1.619	1.300	1.619	3.100
Campaigner	-	12.000	-	20.000
Campaigner reis-, verblijf- en overige kosten	-	900	-	1.500
Ondersteuning PR, Social Media, Copywrite	7.269	-	7.269	-
Ondersteuning PR, Social Media, Copywrite reis-, verblijf- en overige kosten	-	-	-	-
Ondersteuning Social Media, Copywrite	16.522	-	16.522	-
Ondersteuning Social Media, Copywrite reis-, verblijf- en overige kosten	308	-	308	-
Overige ondersteuning - stagiairs M&C	9.000	6.000	9.000	10.000
Overige ondersteuning - stagiairs M&C reis-, verblijf- en overige kosten	298	1.300	298	2.300
	118.109	139.088	156.963	270.025
Totaal Activiteitenlasten personeel	433.484	453.328	585.161	1.138.750

LASTEN	JAARREKENING		2021-2024	
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
	2022	2022		
	€	€	€	€
Activiteitenlasten materieel				
13. ARTISTIEKE INVULLING				
Curatoren team 1	30.000	20.000	40.000	80.000
Curatorenteam 2/Assistent curator	6.804	20.000	11.232	55.000
Curatorenteam 1 reis-, verblijf- en overige kosten	20.000	8.000	39.999	14.500
Curatorenteam 2 reis-, verblijf- en overige kosten	6.559	8.000	8.016	10.000
	<u>63.363</u>	<u>56.000</u>	<u>99.246</u>	<u>159.500</u>
14. CREATIVE ADVISORY COUNCIL				
Fees	5.600	13.000	8.817	32.000
Reiskosten council opening	2.305	5.000	2.305	10.000
Verblijfkosten council opening	985	2.500	985	5.000
Overige reis- en verblijfkosten council	70	1.000	120	3.000
	<u>8.960</u>	<u>21.500</u>	<u>12.226</u>	<u>50.000</u>
15. STATE OF FASHION CURATOR PROJECTS				
Project: Future Highstreet				
Take-over van het stedelijke landschap: de Highstreet van Arnhem				160.000
Publieksprogramma (breed publiek)	174.383		174.186	40.000
	<u>174.383</u>	<u>182.000</u>	<u>174.186</u>	<u>200.000</u>
Project: Pluriversal Fashion Reality				
6 mini exposities (met nieuw werk/aangedreven door open calls) of 1 grote expositie met 6 nieuwe weken + 1 public space				250.000
Digitaal programma (Whatabouteries gericht op vakpubliek en studenten)	207.205		208.504	40.000
	<u>207.205</u>	<u>264.000</u>	<u>208.504</u>	<u>290.000</u>
16. STATE OF FASHION EXPO				
Vergoedingen vormgevers	25.480	-	25.480	40.000
Installaties en werken	-	-	-	100.000
STOF LAB's	-	-	-	30.000
(Grafisch) Ontwerp	-	-	-	45.000
Locatie	15.875	-	15.875	80.000
Bouw en inrichting tentoonstelling	-	-	-	80.000
AV-materiaal	-	-	-	25.000
Faciliteiten	-	-	-	20.000
Onderhoud	-	-	-	10.000
Afbouw	-	-	-	20.000
Beveiliging	-	-	-	20.000
Transport	-	-	-	40.000
Assurantien	-	-	-	20.000
Opening en finissage	23.467	-	23.467	25.000
Overige kosten tentoonstelling/manifestatie	7.599	-	7.599	20.000
	<u>72.421</u>	<u>-</u>	<u>72.421</u>	<u>575.000</u>
17. PARTNERPROGRAMMA'S				
Internationaal symposium i.s.m. ArtEZ+ XXX gericht op onderzoekers en ontwerpers (kennisontwikkeling)	19.346	22.500	19.346	25.000
Programma voor bedrijven i.s.m. Monica Moisin (aansluiting en netwerkopbouw bedrijfsleven)	-	13.000	-	15.000
Educatieprogramma	-	36.000	-	40.000
STOF LAB's	-	13.000	-	15.000
Overige partnerprojecten	-	26.000	-	30.000
	<u>19.346</u>	<u>110.500</u>	<u>19.346</u>	<u>125.000</u>

LASTEN	JAARREKENING		2021-2024	
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
	2022	2022		
	€	€	€	€
18. (PUBLIEK) PROGRAMMA				
<i>Internationaal fashion symposium</i>				
Coördinatie	-	-	-	12.000
Productie	-	-	-	18.000
<i>Whataboutery's</i>				
Coördinatie	-	-	-	5.000
Productiekosten online	-	-	-	15.000
Productiekosten offline	3.118	-	3.118	15.000
	<u>3.118</u>	<u>-</u>	<u>3.118</u>	<u>65.000</u>
19. EDUCATIE EN TALENTONTWIKKELING				
<i>Close to you</i>				
Coördinatie	-	-	-	8.000
Productie	-	-	-	15.000
<i>Young & Fair</i>				
Productie	-	-	-	15.000
<i>Open call en Masters of Change</i>				
Coördinatie	-	-	-	5.000
Productie	-	-	-	12.500
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>55.500</u>
20. MARKETING & COMMUNICATIE				
Campagne-ontwerp	30.165	15.000	30.165	40.000
Website en social media	4.200	10.000	4.200	30.000
<i>Critic in residence</i>	7.851	6.500	-	15.000
Eventmarketing & communicatie	-	20.000	22.374	55.000
PR Internationaal	-	-	-	15.000
PR Internationaal reis-, verblijf- en overige kosten	-	-	-	1.800
Advertentiekosten/media-inkoop	39.559	8.000	39.609	23.000
(Online) catalogus/Print & productiekosten	42.533	13.000	42.559	30.000
Onderzoek en effectmeting	3.000	8.000	3.000	20.000
Persbijeenkomsten	5.987	10.000	5.987	27.000
Netwerkbijeenkomsten	-	8.000	-	25.000
	<u>133.295</u>	<u>98.500</u>	<u>147.894</u>	<u>281.800</u>
21. VRIJWILLIGERS				
Coördinatie	36.030	25.000	36.030	53.000
Vergoedingen en kosten	6.705	15.000	6.705	32.000
	<u>42.735</u>	<u>40.000</u>	<u>42.735</u>	<u>85.000</u>
22. STATE OF FASHION PLATFORM				
Online activiteiten	-	3.000	-	-
Offline activiteiten	-	-	-	-
Digital Bookazine	-	15.000	-	30.000
Culture.Fashion	-	Pm	-	Pm
Taskforce Fashion	-	Pm	-	Pm
	<u>-</u>	<u>18.000</u>	<u>-</u>	<u>30.000</u>
23. FASHION HOUSE ARNHEM				
	-	-	-	-
Totaal Activiteitenlasten materieel	<u>724.827</u>	<u>790.500</u>	<u>779.677</u>	<u>1.916.800</u>

LASTEN	JAARREKENING		2021-2024	
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
	2022	2022		
	€	€	€	€
24. Beheerlasten personeel				
Directeur	51.345	53.250	105.615	237.409
Officeteam	52.250	60.056	66.160	184.666
Ondersteunende medewerkers	52.374	59.600	95.218	315.750
Totaal beheerlasten personeel	155.969	172.906	266.992	737.825
24. Beheerlasten materieel				
Huisvestingskosten	12.112	12.620	24.293	57.620
Kantoorkosten	21.248	18.000	34.693	66.875
Administratie	17.656	10.000	23.056	41.250
Netwerken en bijeenkomsten	541	3.750	2.190	17.500
Overige beheerlasten	2.166	1.250	907	5.000
Totaal beheerlasten materieel	53.723	45.620	85.140	188.245
TOTALE LASTEN	1.368.003	1.462.354	1.716.970	3.981.620
RESULTAAT	18	-	0	-

In de jaren 2021 en 2022 is het eertse project State of Fashion (genaamd: Ways of Caring) gerealiseerd zoals beschreven en begroot in de aanvraag voor de meerjarensubsidie BIS door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Van de begrote lasten in 2021 in het verlengde van de organisatie van de manifestatie in 2022 (State of Fashion 2022: Ways of Caring) is in 2021 48% gerealiseerd; een onderbesteding in het verlengde van de coronapandemie in 2021. De resterende bijdrage 2021 van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (BIS-gelden) was aan de balans toegevoegd om in 2022 uitgegeven te worden aan State of Fashion 2022: Ways of Caring. In 2022 is 94% van de begrote uitgaven gerealiseerd en volledig uit de beschikbare middelen gedekt. Binnen de teams hebben verschuivingen plaatsgevonden door verplaatsing/bundeling van werkzaamheden vanuit productieteam naar projectmanagement en artistieke invulling. Ten opzichte van de jaarbegroting is met name een onderbesteding op State of Fashion Platform en State of Fashion Partnerprogramma's gerealiseerd. Partnerprogramma's zijn in gewijzigd wel gerealiseerd, maar via de administratie en jaarrekening van de samenwerkingspartners. Zo heeft ArtEZ € 40.000 besteed aan het gezamenlijke symposium vanuit haar eigen budgettering/verantwoordingsystematiek. Het Platform is tot nader order uitgesteld in verlengde van tussentijds inzicht in een lagere realisatie van dekkingsbijdrage uit sponsoring en overige bijdragen in 2022; bijstelling van het budget.

In de jaren 2021 en 2022 is de editie State of Fashion 2022: Ways of Caring uitgevoerd met een totaalrealisatie van 1.7 mio euro. Dit is ten opzichte van de begroting voor de editie een onderbesteding van nagenoeg € 275.000 $(=(3.981/2)-1.717)$; een realisatie van 85%. Deze aanpassingen in uitgaven en onderliggende programmering zijn noodzakelijkerwijs uitgevoerd in het verlengde van de tegenvallende realisatie in baten uit cultureel ondernemerschap (-185.000 euro) en aanvullende subsidiewerving (-130.000 euro), welke ten dele (om en nabij 170.000 euro) is gecompenseerd door indexatie van de structurele BIS-gelden en coronacompensatie door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De handgaving van programma en onderliggende doelstellingen en ambities zijn bepalend geweest voor de keuzes tot besparing; de gerealiseerde doelstellingen en ambities zijn uitvoerig beschreven in het projectverslag van State of Fashion 2022 | Ways of Caring.

Bijlage H: Wet normering topinkomens

De WNT is van toepassing op Stichting Sonsbeek & State of Fashion. Het voor Stichting Sonsbeek & State of Fashion toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2022 is € 216.000; het Algemene Bezoldigingsmaximum.

In 2022 zijn door de stichting geen salarissen betaald die boven deze norm uitkomen. De algemeen directeur moet worden aangemerkt als topfunctionaris als bedoeld in de WNT. De algemeen directeur is tussen 1 januari 2022 en 31 december 2022 werkzaam geweest middels een loondienstverband voor onbepaalde tijd bij Stichting Sonsbeek & State of Fashion.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	S.C.W. van Teeseling	R.E. de Haas *
Functiegegevens⁵	Directeur	Controller/Hoofd Bedrijfsvoering
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband. (Als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,8	0,75
Dienstbetrekking ⁸	Ja	Nee
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 74.388	€ 49.983
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.984	Nvt
Subtotaal	€ 84.372	€ 49.983
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	€ 172.800	€ 161.136
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	Nvt	Nvt
Bezoldiging	€ 84.372	€ 49.983
waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	Nvt	Nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	Nvt	Nvt
Gegevens 2021¹⁴		
bedragen x € 1	S.C.W. van Teeseling	R.E. de Haas *
Functiegegevens⁵	Directeur	Hoofd Bedrijfsvoering
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,8	0,625
Dienstbetrekking ⁸	Ja	Nee
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 75.359	€ 49.000
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.773	Nvt
Subtotaal	€ 85.132	€ 49.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	€ 167.200	€ 130.625
Bezoldiging	€ 85.132	€ 49.000

* Functionaris wordt aangemerkt als topfunctionaris tot uiterlijk 31 maart 2023 in verband met eerdere functie als Controller/Hoofd Bedrijfsvoering.

Er is geen sprake van een overschrijding van de maximale norm.

De leden van het bestuur van Stichting Sonsbeek & State of Fashion vallen onder het begrip topfunctionaris zoals bedoeld in de WNT, maar ontvangen geen bezoldiging. In de onderstaande tabel is een overzicht van de bestuurders van Stichting Sonsbeek & State of Fashion over 2022 opgenomen:

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	OPMERKING
Dhr. F.A.M. Knuppe	Voorzitter	
Dhr. G.C. van Kleef	Penningmeester	
Mevr. R.H.M. Eringa-Wensing	Seretaris	
Mevr. J. Teunissen	Bestuurslid	
Mevr. G. Schleijsen	Bestuurslid	Uitgetreden per 28 september 2022
Dhr. M. Grob	Bestuurslid	
Dhr. C.W. Esche	Bestuurslid	

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bijlage I: Overige gegevens en ondertekening jaarrekening

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina's.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022

Het exploitatiesaldo over het boekjaar 2022 is € 111.399. Dit resultaat wordt aan het eigen vermogen toegevoegd.

Ondertekening van de jaarrekening

Arnhem, d.d. april 2023

Bestuur:

In deze vertegenwoordigd door:

Dhr. F.A.M. Knüppe (voorzitter):

Dhr. G.C. van Kleef (penningmeester):

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Sonsbeek & State of Fashion

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport in de bijlagen A tot en met G opgenomen jaarrekening 2022 van Stichting Sonsbeek & State of Fashion gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Sonsbeek & State of Fashion per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met RJK C1 'Kleine organisaties zonder winststreven' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2022;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2022; en
- 3 de toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Sonsbeek & State of Fashion zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het activiteitenverslag van het bestuur.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Algemene subsidieverordening Arnhem 2016 en de beschikking subsidieverlening 2022 van de gemeente Arnhem (zaaknummer 620200/AM) vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met de Algemene subsidieverordening Arnhem 2016 en de beschikking subsidieverlening 2022 van de gemeente Arnhem (zaaknummer 620200/AM).

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met RJK C1 'Kleine organisaties zonder winststreven' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

deJong&Laan

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Elst, 28 april 2023
De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door N.C. van der Wolf MSc RA
